Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

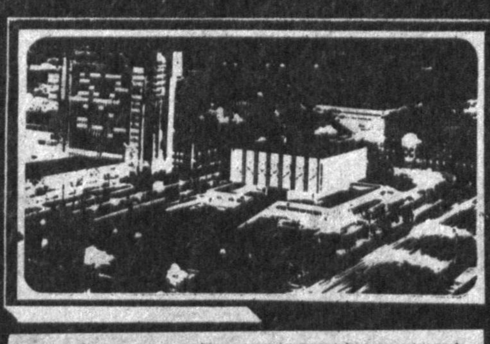

Рўзнома 1966 йил 1 январдан чиқа бошлаган

№ 221 (7. 910) 1991 йил 18 ноябрь, душанба ◆ Нархи 8 тийин

Кичик корхоналар фаолиятидан

ДАРЁДАН ТОМЧИ БЎЛСАДА...

ҲОЗИРГИ вақтда шаҳримиздаги мавжуд йирик ишлаб чиқариш бирлашмалари сафи кичик корхоналар ҳисобига кенгайиб бормоқда. Бугун биз ана шундай корхоналардан бири — Сергели районидаги алоқа бўлимлари қошида ташкил этилган кичик корхона фаолияти ҳақида тўхталмоқчимиз.

— Корхонанинг иш бошлаганига ҳали кўп бўлгани йўқ, шундай эмасми? — сўрайман «Космос» кичик корхонаси бошлиғи Ҳошимжон Иноятовдан.

— Гапингиз тўғри. «Алоқачи» ширкати қошида ташкил этилган корхонамиз асосан электр пайвандлаш ишларини бажаради. Узелларда, почталарда, майда огоҳлантирувчи мосламалар ўрнатиб беришга ёрдам берамиз, — дейди бизга бошлиқ. — Шу кунгача 38 ярим минг сўмлик иш қилдик. 200 минг сўмликдан зиёд майда таъмир ишлари бажарилди. Умуман қилинган ишлардан 29,5 минг сўм фойда олинди.

Режада бундан бошқа ишларни ҳам амалга оширишни ўйлаб қўйганмиз. Яъни 50 киши меҳнат қиладиган тикув цехи очамиз. Унда ёш болаларга кийимлар, иш вақтида кийиладиган махсус халатлар ҳамда алоқа бўлимлари учун зарур бўлган халтачаларни тикиб чиқарамиз.

Кичик корхоналар ташкил этишдаги эркинликни, албатта тўғри тушуниб етган, тадбиркор кишилар амалга ошираётганига ҳеч шубҳамиз йўқ. Демоқчиманки, айрим ширкат услубида ишлаётганлар бугунги кунга келиб барча одамларга ҳам нафи тегмоқда.

«Алоқачи» ширкати қошида яна бир кичик корхона ишлаб турибди. У асосан машиналарни таъмирлаш ишлари билан шуғулланади.

— Алоқа бўлимига қарашли 60 та машина мавжуд. Уни таъмирлаб, доимо ишга тахт қилиб қўйишни 9 кишидан иборат бўлган усталар амалга оширишади, — дейди кичик корхоналар бошлиғи Матлуба Аъзамқулова. — Ишчиларимиз жуда масъулият билан ишлашади. Шундай қилмасак ҳам бўлмайди. Машиналарни таъмирлаш учун керак бўладиган эҳтиёт қисмлар, мой, бўёқ ва шунга ўхшаш нарсаларни топиб келишнинг ўзи бўлмаяпти. Лекин ҳар қандай шароитда бўлмасин алоқа бўлими учун машиналар тахт бўлиши зарурлигини ишчилар тушунишади. Муҳр босилган қоғозлар, телеграммалар ва бошқа алоқа учун зарур бўлган анжомларни ана шу машиналар ёрдамида элтиб берилади. Бунда Йўлдош Қосимов, Саидрасул Мансурхўжаевларнинг хизматлари катта бўлаётир.

Районда кичик корхоналар ўтган йилдан бошлаб фаолият кўрсата бошлади. Ташкил этилган майда корхоналар хўжалик ва ташкилий ишларни тезкорлик билан бажариш имкониятини бераяпти. 198-алоқа бўлимида эса ишчиларни арзонлашган овқат билан таъмин этишда «Умид» кичик корхонаси ўз меҳнатини аямаяпти.

Номлари қайд этиб ўтилган кичик корхоналар шаҳримиз миқёсида олиб кўриладиган бўлса дарёдан томчи холос. Шундай бўлсада, уларнинг тадбиркорлик билан иш олиб боришлари туфайли аҳолининг оғири енгил бўлмоқда.

Абдуолим ИНОҚОВ.

САМОЛЁТСОЗЛАР ЮБИЛЕЙИ

Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ярим асрлик юбилейини нишонламоқда. Москва вилоятидаги Химкидан кўчирилган авиация заводининг дастгоҳлари ортилган 17 та эшелоннинг биринчиси 50 йил муқаддам Ўзбекистон пойтахтига етиб келган эди. Ҳозир корхона ўзининг бутун дунёга машҳур бўлган машиналари ҳамда «Руслан», «Мрия» каби қудратли авиалайнерлар учун деталлар ишлаб чиқарадиган йирик авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига айланди. Бирлашмада мамлакатдаги жуда кўп миллатларнинг вакиллари аҳил оиласи меҳнат қилмоқда.

15 ноябрь куни самолётсозларнинг В. Н. Сивец номли маданият саройида корхона юбилейига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Бирлашма бош директори В. Н. Журавлев тўпланганларга Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг кўп минг кишилик жамоаси босиб ўтган шонли йўл тўғрисида сўзлаб берди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов самолётсозлар жамоасини табриклаш учун келди. У самолётсозларни самимий қутлаб, йиғилиш қатнашчиларини республика иқтисодиёти ва жамоат ҳаётидаги вазият, Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқлари меҳнаткашлари турмуш шароитини яхшилаш учун амалга оширилаётган чора-тадбирлар ҳақида батафсил сўзлаб берди.

Ф. НАЗИРОВ,
(ЎзТАГ мухбири).

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Бугун Тошкентда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг саккизинчи сессияси очилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсатининг Олий Кенгаш навбатдаги сессиясини тайёрлаш билан шуғулланувчи депутатлар гуруҳи, халқ депутатлари вилоят Кенгашлари ва Тошкент шаҳар Кенгаши ҳамда уларнинг ижроия комитетлари раислари иштирокида 14 ноябрь куни бўлиб ўтган кенгайтирилган мажлисида депутатлар кўриб чиқишлари учун сессия кун тартибига қўйилажак 26 та масалалар муҳокама этилмоқда.

⊙ 15 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Тошкентда очилган мустақил республикалар ва давлатлар ишбилармонлари иттифоқлари ва уюшмалари мувофиқлаштирувчи иқтисодий кенгашининг мажлиси қатнашчиларини қабул қилди.

⊙ Америка Қўшма Штатларидан келган делегация Ўзбекистон Республикаси ҳаёти билан танишмоқда. Делегацияга Колорадо штатининг губернатори Рой Ромер билан Делавэр штатининг губернатори Майкл Касл бошчилик қилишмоқда. 15 ноябрь куни Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Рой Ромер, Майкл Касл ва делегациянинг бошқа аъзоларини қабул қилди.

⊙ Футбол. СССР Кубоги. «Пахтакор» (Тошкент) — «Металлург» (Липецк) — 7:1.

ИТТИФОҚДА

⊙ Беларусь Республикаси Вазирлар Кенгаши республиканинг истаган барча фуқароларини 1992 йилнинг 1 мартига қадар ер участкалари билан таъминлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

⊙ Туркманистоннинг шарқида жумҳурият муҳим корхоналарини бирлаштирадиган катта саноат узели бунёд этилмоқда. Куни кеча пахтадан йигирилган ипнинг дастлабки туркуми ишлаб чиқарилди.

⊙ Ставрополь ғаллакорлари ўзларининг касб байрамларини давлат омборларига икки миллион тонна ғалла тўкиш билан кутиб олдилар.

⊙ 17 ноябрь куни Озарбайжон Республикасининг Казах шаҳрида Россия билан Қозоғистон воситачилигида Арманистон ва Озарбайжон вакиллари ўртасидаги музокараларнинг учинчи навбати бошланди.

ХОРИЖДА

⊙ Куба пойтахтида оролдан совет ўқув бригадаларини олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги музокаралар бошланди.

⊙ Чехословакияда Прага билан Братислава ўртасидаги телемулоқот бўлиб ўтди.

⊙ Куба давлат авиакомпанияси шу йил 1 декабрдан бошлаб ёнилғи ва эҳтиёт қисмлари етишмаслиги сабабли самолёт қатновларини қисқартиришга қарор қилди.

⊙ Йигирма ёшли инглиз Дэвид Хоббснинг суд олдида ўз қилмиши учун жавоб беришига тўғри келди. Гап шундаки, у ўз итини... тишлаган. Судга келган бу йигит ўз айбини инкор этмаган. Ўзини оқлаш мақсадида у яқинда бир қўлланмани ўқигани, шундан кейин эса ўз итида шу қўлланмада ўқиган гапларни бир синаб кўришга қарор қилганлигини айтган. Ит эса бу қўлланмани... ўқимаган экан.

ОЗОДАЛИК ЎЗИМИЗГА БОҒЛИҚ

Ҳозир ҳамма жойда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги қизғин давом этмоқда. Куни кеча ушбу тадбирни ўтказиш шаҳар штабининг Киров районида бўлиб ўтган сайёр мажлисида районда бу борада қандай ишлар амалга оширилаётганлиги ҳақида фикр алмашилди.

— Айниқса «Отчопар» маҳалласи, алоқа электротехника олийгоҳи, Уста Ширин кўчасида ва бир қанча корхоналарда санитария ҳолати қониқарсиз аҳволда, — деди сўзга чиққан шаҳар санитария-эпидемиология станцияси бош шифокори Б. Тожихонов. — Аксарият жойларда ахлатхоналардаги чиқиндилар ўз вақтида ташиб кетилмаётганлигининг, хазонлар тўпланиб ёқилаётганлигининг гувоҳи бўляпмиз. Булар ўзимиз яшаб турган маҳаллалар, мавзелар ва даҳаларда озодаликка мутасадди бўлган ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятсизлиги оқибатидир. Натижада ўз ишига совуққонлик билан муносабатда бўлган 118 нафар мансабдор шахс маъмурий жазога тортилди.

Мажлисда қатнашган маҳалла комитетлари раислари ва фаоллари ҳам чиқинди ташийдиган машиналарни бир неча кунлаб, ҳатто ойлаб кутишларини таъкидлаб ўтдилар.

— Озодалик учун кураш — ҳамманинг иши, — деди мажлисни якунлаб шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари Карим Расулов. — Бу хайрли ишга масъул шахслардан тортиб оддий фуқарогача ўз улушини қўшиши керак. Мазкур тадбирни амалга оширишда сусткашликка ва ўзибўларчиликка йўл қўяётган айрим мансабдор раҳбарларга қатъий чоралар кўрилиши лозим.

Кўчма мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Эркин Самандаров иштирок этди.

● Шаҳримиздаги «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси шу кунларда ўзининг 50 йиллик тўйини нишонламоқда. Шу муносабат билан 16 ноябрь куни Халқлар дўстлиги саройида байрам тантаналари бўлиб ўтди.

МАЪЛУМКИ, у 1941 йилнинг кузида Москва остонасидаги Тушино шаҳридан Тошкентга кўчириб келтирилган эди. Ўша йиллар ушбу корхона парашют-десант буюмлари комбинати деб юритиларди...

Октябрь ойида Ўзбекистон пойтахтига ускуналар юкланган учта эшелон кириб келади. Бу вагонларда корхона ишчилари ва уларнинг оилалари келтирилганди. Комбинатнинг энг йирик бўлинмаси саналган 1-заводга собиқ подшо қамоқхонасидан жой берилади. Бу бинода ишлаш учун шароитлар етарли эмасди. Лекин шунга қарамай, қисқа фурсатларда корхона мамлакат мудофааси учун зарур хом ашёлар ишлаб чиқаришни йўлга қўя олди. 1942 йилнинг июль ойида у тўла қувват билан ишлай бошлади.

Дастлабки йиллар комбинатда ҳаммаси бўлиб 127 ишчи-хизматчи фаолият кўрсатган бўлса кейинчалик улар сафи тошкентлик фидокорлар билан тўлиб борди. Биз бугунги кунда корхонанинг қалдирғоч ишчилари Мария Козлова, Ольга Галавина, Агафия Егифанова, Василий Николаевлар билан бир қаторда Муаззам Азизова, Шафоат Султонова, Осиё Ўзбекова, Мелихон Одилова, Ҳамиджон Ражабов, Қўчқор Пўлатов, Норпошша Юсупова, Раъно Тўйчиева ва бошқаларнинг номларини ҳам ҳурмат билан тилга оламиз.

Комбинат йилдан-йилга ўз қаддини тиклаб борди. Давлат топшириқларини беками кўст муваффақиятли бажарди. Бу йилларда комбинатда янги цехлар барпо этилди. Техник жиҳозлар янгиланди. Фабрика ҳам энига, ҳам бўйига кенгайиб борди. Агар 1945 йилларнинг охирида бу ерда 500 дан ортиқ ишчи-хизматчи фаолият кўрсатган бўлса 1960 йилга келиб уларнинг сони минг кишидан ортиб кетди.

Меҳнат жамоаларида

«ЮЛДУЗ»НИНГ ОЛТИН ТЎЙИ

Шаҳримизда рўй берган табиий офат — зилзила туфайли ушбу корхона ҳам қаттиқ талафот кўрди. Аксарият цех ва бинолар вайрон бўлди. Ниҳоятда оғир вазият рўй берганига қарамай, тикувчилар маҳсулот ишлаб чиқариш даражасини пасайтирмадилар. Улар ишлаш билан бир вақтда зилзила талафотларини бартараф этиш билан ҳам машғул бўлишди. Худди шу йили корхонада янги ишлаб чиқариш мажмуи қурилиши бошланди. Орадан беш йил ўтиб эса ишчи ва хизматчилар замон талабига тўлиқ жавоб берадиган кенг, ёруғ ва шинам биноларга кўчиб ўтдилар.

Ўзининг 50 йиллик тарихи давомида бирлашма жумҳуриятнинг энг йирик кўзга кўринган корхоналаридан бирига айланди. Ҳозирги кунда унинг таркибида бош корхонадан ташқари учта тикув фабрикаси фаолият кўрсатаяпти. Ҳаммаси бўлиб 11 та цех тўла қувват билан ишламоқда. Бу ерда минглаб меҳнат илғорларини учратиш мумкин. Масалан, Ҳабиба Абдухолиқова, Раъно Тўйчиева, Мавжуда Тўлаганова, Антонина Конкова, Валентина Ким, Энзия Қурбонова, Хадича Керинбоевалар шулар жумласидандир.

Бирлашмада турли йиллардан бери меҳнат қилаётган ишчи ва хизматчилар бугунги кунда ўзларининг дил сўзларини баён қилишга ошиқишади. Биз улардан бир нечтаси билан суҳбатлашдик.

— Мен фабрикага ишга келганимда эндигина 16 ёшга тўлган эдим, — дейди Зинаида Гризункова. — Ўшанда уруш асоратлари ҳали бартараф этилгани йўқ эди. Цехлар қоронғу, зах хоналарда жойлашган бўлиб, ишлаш учун ноқулай эди. Меҳнат жамоасида оғир, сурони йилларда синовдан ўтган дўстлик, ҳамжиҳатлик ҳукмрон бўлганлиги ҳали-ҳали эсимда. Биз йиллар давомида корхонада мана шу ҳамжиҳатликни сақлаб қолишга интилиб келяпмиз.

Меҳнат кексаси Носир Умархўжаев ўз фикрини шундай баён қилади:

— Ҳозир нафақа ёшидаман. Лекин шунга қарамай, жонажон корхонамни тарк этгим келмайди. Очиғини айтсам бу ерда моддий жиҳатдан қийналганим учун эмас, балки қадрдон дўстларимни, корхонамни ташлаб кетолмаётганлигим учун меҳнат қиляпман. Чунки корхона менинг кўз ўнгимда кенгайиб борди. Дастлаб кичик-кичик корхоналар бунёд этилган бўлса 70-йилга келиб уларнинг ҳаммаси катта бир улкан бинога бирлашди. Тикув ускуналарининг ўзгариб кетганлигини айтмайсизми. Серунум машиналар бугун харидорлар дидига мос бўлган сифатли маҳсулотларни кўплаб тикиб чиқараяпти. Корхонанинг 50 йиллик тўйи биз меҳнат кексаларининг ҳам умр тўйлари ҳисобланади.

Бирлашма касаба уюшмаси раиси Қумрихон Маҳмудова хонасида суҳбатлашиб ўтирарканмиз эшик очилиб, ичкарига бир нуроний отахон кириб келди. У биз билан салом-алик қилгач касаба уюшма раисаси отахонни бизга таништирди.

— Бу киши корхонамизнинг энг кекса фахрийларидан Ҳамиджон Ражабов бўладилар. Бирлашмада 40 йилдан бери самарали меҳнат қилиб, ҳозир кексалик гаштини суряптилар. У кишининг умр йўлдошлари Нафиса Ражабова ҳам 30 йилдан зиёд корхонамизда фаолият кўрсатиб келадилар.

— Қумрихон қизим, мен бир таклиф билан ҳузурингизга келувдим. Қадрдон корхонам тўйига битта қўй боқиб қўйган эдим. Шуни сизларга тақдим этмоқчиман.

Биз отахоннинг ҳимматига қойил қолдик. Чиндан ҳам бу ўз корхонасининг фидойиси бўлган ишчининг сўзи эди.

— 50 йиллик муносабати билан меҳнат кексаларидан бундай олиҳиммат таклифларни кўплаб эшитяпмиз, — дейди бизга Қумрихон Маҳмудова. — Уларнинг бундай олижаноб хислатлари ёшларимизга ҳар томонлама ўрнак бўлади, деб ўйлайман.

Ҳозирги пайтда бирлашма ишчиларининг 78 фоизини маҳаллий кишилар ташкил этишади. Ўтган йиллар мобайнида корхонанинг ўнлаб ишчи ва хизматчилари ўзларининг шарафли меҳнатлари туфайли муносиб тақдирландилар. Улар сафида И. Умархўжаев, Г. Закритная, П. Абдураҳмонова, В. Локтева, С. Ҳамидова, М. Усмонова, М, Каримова, Е. Григорьева, А. Кругленко, Д. Аҳмедов ва бошқаларни кўриш мумкин.

Бугунги кунда бирлашмада 4 минг 500 дан зиёд ишчи ва хизматчи фаолият кўрсатмоқда. Улар 28 миллат вакилларидан ташкил топган ягона бир оилага бирлашганлар. Уларнинг улкан меҳнатлари самараси туфайли ўтган йили бирлашма 150 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарди. Шу йилнинг тўққиз ойи давомида эса корхона 4 миллион сўмдан ортиқ соф даромад олди. Бирлашмада 20 йилдан ортиқ меҳнат қилган фахрийларга кексалик нафақаларига узатилаётганларида 2 минг сўмдан мукофот пули берилмоқда.

Биз бугунги кунда ишчи сулолаларидан Зумрад Раҳматуллаева, Назира Юсупжонова, тўрт опа-сингил Маҳмуда, Мавжуда, Насиба, Мафура Тўлагановалар каби тикувчиларнинг номларини эҳтиром билан тилга оламиз. Айниқса, корхона ишчи ва хизматчиларига яратилган шароит ибрат бўларли даражададир. Бу ерда ишчилар учун ошхона, озиқ-овқат дўконлари, маиший хизмат бўлимлари ишлаб турибди. Тикувчиларнинг ўртача ойлик маоши 700—800 сўмни ташкил этмоқда. Бу ҳисобга уларга тўланаётган товон пуллари кирмайди.

Бирлашмага шу корхонада меҳнат қилиб, оддий ишчиликдан цех бошлиғи даражасига кўтарилган, ўтган йиллар давомида турли вазирликларда юқори лавозимларда ишлаб келган Абдуваҳоб Тошпўлатов раҳбарлик қилмоқда. Унинг бошчилигида корхонада катта техник ўзгаришлар рўй бердики, бугун унинг самараси яққол кўзга ташланиб турибди.

Ярим асрлик муддат бирлашмада техник қувватларнинг ўсиши, ишлаб чиқариш жараёнларининг такомиллашуви билан характерланади. Бу даврда ажойиб инсонлар маҳоратли ишчилар ва уларнинг сулолалари етишиб чиқди.

Бугун ўз тўйини нишонлаётган корхонанинг барча фаоллари, кекса-ю ёши тантаналарга муносиб меҳнат совғалари билан етиб келишди. Уларнинг руҳидаги келажакка бўлган ишонч, самимийлик ва меҳнат натижасидан мамнунлик ҳисси шундан далолат бериб турибди.

Эгамназар ҚОДИРОВ,
СССР Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

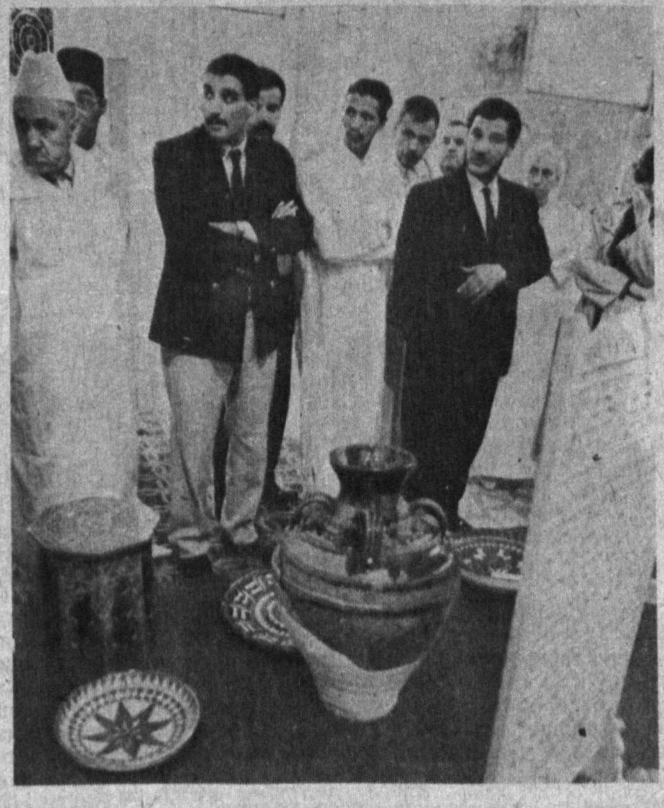

Биродарлашган шаҳарлар дўстлиги

АМАЛИЙ УЧРАШУВЛАР, ФОЙДАЛИ МУЛОҚОТЛАР

МАРОКАШ шаҳридан Тошкентга учинчи бор ташриф буюрган меҳмонларнинг дастури чиндан ҳам ранг-баранг қилиб тузилган. Ана шу дастурга мувофиқ марокашлик меҳмонлар кўплаб амалий учрашувлар, фойдали мулоқотлар ўтказмоқдалар.

Ўтган жума куни Марокаш шаҳрининг вице-мэри Абдулазиз Бурзик бошчилигидаги делегация аъзолари Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига бордилар. Республикамизнинг ўзига хос муносиб ютуқлари кўзгуси бўлган ушбу кўргазмадаги павильонларга қўйилган турли-туман маҳсулотлар, халқ амалий санъати дурдоналарини улар ғоят қизиқиш ва завқ-шавқ билан томоша қилдилар.

Тинчлик, дўстлик, қардошлик ва қуёш шаҳри деб ном олган гўзал Тошкентимизнинг бугунги чиройига, осмонўпар бинолари-ю муҳташам кошоналарига мафтун бўлмаган меҳмон борми-кан! Шу маънода олганда Марокашдан келган меҳмонларга ҳам шаҳримиз жуда манзур бўлмоқда. Айниқса улар Тошкент телеминорасига чиқиб қуш учса қаноти тегадиган юксак баландликдаги ушбу кошонадан шаҳар жамолини томоша қилган пайтларида ундан олган таассуротларини яшира олишмади. Миллий услубда бунёд этилган зал уларда ўзгача таассурот қолдирди. Шундан кейин делегация аъзолари Тошкентдаги Киночилар уйига ташриф буюришди. Бу ерда бўлиб ўтган мулоқот ҳар икки томон учун ҳам манфаатли бўлди.

Шундай қилиб, Марокаш делегациясининг Тошкентга сафари воқеаларга, ҳаяжонли учрашувларга, амалий мулоқотларга бисёр эканлиги билан ажралиб турибди.

Саид БОТИРОВ.

⊙ СУРАТЛАРДА: Тошкент билан биродарлашган Марокаш шаҳридан Ўзбекистон пойтахтига ташриф буюрган делегация аъзоларининг шаҳар ҳаёти билан танишув онларидан лаҳзалар.

Рустам Шарипов суратлари.

«02» хабар беради

● 6 ноябрь куни кечки пайт нотаниш кимса 1947 йилда туғилган ҳайдовчи М. нинг уйига ташқи айвон орқали кириб қўлга илингулик нарсаларни олиб чиқиб кетади. Милиция ходимларининг кўрган чора-тадбирлари туфайли 48-мактабнинг 9-синф ўқувчиси С. буюмларни ўғирлагани маълум бўлди. Ўғирланган нарсалар эгасига қайтарилди.

● 7 ноябрь куни тахминан соат 20 да ун комбинати ёнидаги Ульяновск кўчасида атрофни кузатиб юрган жиноят қидирув бўлими ходимлари ВАЗ—2105 в 02-91 ТН рақамли А.га тегишли бўлган машинани шубҳа билан текшириб кўрдилар. Маълум бўлишича, машинада 200 грамм наркотик модда бор экан.

● Шу куни тахминан соат 11 да «Самарқанд» автостанцияси яқинида номаълум шахс Тошкент вилояти, Янгийўл районида яшовчи 1938 йилда туғилган нафақахўр аёл Раҳматованинг қулоғидаги сариқ рангдаги зирагини олиб қочиб, ГАЗ—24 маркали 05-50 ТНВ рақамли таксига ўтириб жўнаб қолади. Милиция ходимларининг зудлик билан кўрган чора-тадбирлари туфайли 1968 йилда туғилган В. П. га тегишли бўлган такси аниқланиб, ўғри муқаддам судланган М. қўлга олинди.

● 7 ноябрь куни бошқа бир жиноят устида қўлга олинган С. тергов пайтида 1991 йил 28 август куни 1942 йилда туғилган В.нинг уйига ўғриликка кириб, қўлга илингулик нарсаларни олиб чиқиб кетганлигини оғзидан гуллаб қўйди. Участка инспектори Нишонов текшириб кўрса, ҳақиқатан ҳам ўғрилик содир этилган, лекин бу ҳақда милицияга хабар берилмаган экан.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг матбуот гуруҳи.

Улар ҳақида ёзилмас эди

ШАРОБ ТАЙЁРЛОВЧИ ҲУШЁР КИШИЛАР

Шаҳримизда шундай корхоналар борки, илгари улар ҳақида ёзиш расман мумкин эмасдек эди. Ёки ёзилса ҳам фақат танқид қилинарди. Пешонаси «шўр» ушбу маконда сидқидилдан фаолият кўрсатаётган ишчиларнинг меҳнатларию корхонанинг режани қай даражада ортиғи билан дўндираётгани ҳам инобатга олинмасди. Жумладан «Тошкентвино» комбинати худди ана шундай корхоналар рўйхатига кирарди.

АЙНИҚСА 1985 йилнинг баҳори комбинат тарихида инқироз даври бўлди. Ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш ҳақидаги қарор эълон қилингандан сўнг корхона тараққиёти мисли кўрилмаган даражада пасайиб кетди. Ишлаб чиқариш ҳажми 66 фоизга камайди. Оқибатда ишчи кучлари қисқарди. Бемаврид ишдан бўшатишлар бошланди. Хуллас, 200 га яқин киши жонажон корхонаси билан хайрлашди. Натижада асбоб-ускуналар ҳаракатсиз туриб қолди. Уларнинг баъзилари эса яроқсиз ҳолга келди. Яхшиямки комбинат маъмурлари жонбозлик кўрсатишди. Учта арақ қуйиш линияси турли мевалардан тайёрланган шарбатларни қуйишга мослаштирилди. Энди энг муҳими ишлаб чиқариш учун маҳсулот етиштириб беришда қолган эди.

Корхона бир қанча малакали мутахассисларни қишлоқларга жўнатди. Улар хўжаликлар билан мева таъминоти бўйича шартномалар тузишга киришишди. Минг афсуски «дўппи деса каллани» келтиришга ўрганиб қолган, «давр тақозоси» билан иш юритувчи баъзи бошлиқларнинг шошма-шошарлиги оқибатида авжи ҳосилга кирган узумзорларнинг пайҳон қилиниши, боғзорларнинг бошқа экин майдонларига мослаштирилиши юқоридаги хайрли ишнинг амалга ошишида ўзига хос қийинчиликларни туғдирди.

— 17 йилдан бери шу корхонада меҳнат қилиб келаман, — дейди комбинат директори Саъдулла Воҳидов. — Политехника олийгоҳининг кимё-технология куллиётини битириб, уч йил Тожикистонда ишладим. Кейин шу комбинатга ишга қайтиб келдим. Оддий усталикдан директорлик даражасигача бўлган йўлни босиб ўтдим. 1984 йили раҳбарлик лавозимига кўтарилганимдан сўнг биринчи навбатда эътиборни таъмир масаласига қаратдим. Инсон омили ҳақида қайғуриш ҳам кун тартибидан тушмади. Натижада тезда корхона ўзини ўнглаб олди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўсиб, моддий манфаатдорлик ортиб борди. Шу ўринда олдинги йилларга нисбатан 1 миллион дикалитрдан ортиқ миқдорда спиртли ичимлик тайёрланганлигини айтсам бу нарса янада ойдинлашади.

Бирдан ичкиликбозликка «ўт очиш» ҳақидаги қарор эълон қилинди-ю ишимизда парокандалик бошланди. Айбсиз айбдорлардек нима қилишни билмай қолдик. Қизиғи шундаки, бизга йўл-йўриқ кўрсатадиган раҳбарнинг ўзи қолмади. Бирининг гапи иккинчисиникига тўғри келмайди денг. Аро йўлда қолиб ишни қай тарзда йўлга қўйишни билмай бошимиз гаранг бўлди. Кўпроқ миқдорда спиртли ичимлик тайёрласак ҳам гап эшитамиз, кам бўлса ҳам танбеҳ оламиз. Бу ёқда ишчиларнинг ойлиги камайиб кетган. Режалар ўлда-жўлда. Чала-чулпа турли шарбатлар қуйишга мослаштирилган ускуналар инжиқлашиб қолган. Дўконлар-биз ишлаб чиқарган узум, олма шарбатлари, газли сувлар билан тўлиб кетгани учун маҳсулотларимиз ойлаб омборхоналарда моғор босиб ётарди...

Директор ўрнидан туриб ҳовли томонга қараган ойна олдига бордида, ташқарига термулганича хаёлга толди. Эшикдан ўрта ёшлардаги бир киши кириб келди. Хонада бегона одам ўтирганини кўриб у орқасига қайтмоқчи бўлган эди, бошлиқ уни тўхтатди:

— Келинг, Нурилла ака. Хизмат. Ийманмай айтаверинг гапингизни.

Директор ташриф буюрган кишини қўлтиғидан тутиб ўтиришга таклиф этди.

— Бироз ноқулаймикан... Мен дала ҳовли масаласида кирган эдим олдингизга.

— Ие, ҳали сизга айтишмадими? Ҳужжатларингиз расмийлаштирилиб, ходимлар бўлимига топширилган-ку. Демак сизни биринчи бўлиб мен ўзим дала ҳовли билан табриклар эканманда.

Нурилла аканинг кўзлари яшнаб кетди. Директорнинг қўлини маҳкам қисди.

— Минг раҳмат сизга.

У қайта-қайта миннатдорчилик билдириб хонадан чиқди.

— Яхшилик яхшида, — дейди Саъдулла Воҳидов бизга юзланиб. — Қани энди қўлингдан келса-ю барча хизматчиларнинг талабини шундай қондира олсанг.

Мавзудан чалғимаслик учун директорни узилган суҳбатга чорлаймиз. Мутахассис сифатида ичкиликбозликка қарши чиқарилган қарорга бўлган унинг муносабатини сўраймиз.

— Кўзи оч билан кўзи тўқ кишини ҳеч тасаввур қилиб кўрганмисиз? Биринчи тоифадаги одам танқис нарсани кўрганда иложи борича ундан кўпроқ харид қилишга шошилади. Иккинчиси эса ўша маҳсулотдан кундалик зарурат учун олади холос. Ичкиликни чеклаш хусусида гап кетганда ҳамиша юқоридаги вазият хаёлимда жонланади, — дейди Саъдулла Воҳидов. — Энди ичкилик сероб бўлган даврларни эсланг. Ҳеч ким дўконга кириб ортиқча арақ харид қилиб чиққанми? Ҳозирчи? Қўйиб берсангиз яшиклаб сотиб оладиганлар бор.

Мана шунинг ўзи ҳам ичкиликбозликка қарши чиқарилган қарор яхши ўйланмай қилинган ишнинг натижаси эканлигини яққол кўрсатиб турибди. Агар унинг ўрнига иш вақтида ичкилик ичиш ҳолларига йўл қўйган ёки жамоат жойларида маст-аласт бўлиб тартибни бузган кишиларга қарши жазо чоралари кучайтирилганда фойдали иш бўларди.

Қани ўзингиз айтинг-чи, қарор чиққандан кейин ичувчилар камайдими? Афсуски бундай бўлмади. Энг ёмони ёшлар ўртасида нашабозлик авж олди. «Наркомания» деган сўз тилимизда мустаҳкамланди. Арақ билан чайқовчилик қилувчилар сони кўпайди. Очиғини айтганда халққа ҳам, давлатга ҳам турган битгани зиён бўлди-ку бу қарор. Бунақа «ҳушёр» жамият кимга керак эди? Яширишнинг ҳожати йўқ. Баъзилар нимаки спиртли бўлса тотиб кўришди. Ҳатто бензиндан ҳам шу йўлда фойдаланишди.

Устига устак шиша муаммоси келиб чиққанини айтмайсизми? Буни биз ўзимизча тежамкорлик деб атаймизу лекин аҳволимизнинг шу қадар кулгили ҳолга келиб қолганини ўйламаймиз. Ахир йўл-йўлакай бехос оёқ остидан чиқиб қолган бирор зарурий ичимликни харид қилиш учун қачонгача чўнтакларимизга шиша солиб юрамиз? Балки муштарийларда нега шундай аҳвол содир бўлди, шишалар камайиб кетди, деган савол туғилиб қолар. Бунга жавоб тариқасида ўша қарорни шошма-шошарлик билан «ҳаётга тадбиқ этиш учун» бизнинг асосий таъминотчимиз бўлган Қувасой шиша заводининг ёпиб қўйилганлигини айтиб ўтмоқ кифоя. Худди шу каби мамлакатимиздаги бошқа кўпгина шиша ишлаб чиқарувчи корхоналар фаолияти ҳам тугатилган эди.

Бунисига ҳам чидаса бўлади. Ўша «кампаниябозлик» туфайли серҳосил узумзорларнинг йўқ қилинишига тоқат қилиб бўладими ахир. Бунинг натижаси бозорда узум танқислигидан ҳам кўриниб турибди.

Суҳбатимиз корхонанинг ҳозирги фаолиятига келиб тақалганда Саъдулла Воҳидов қуйидаги рақамларни келтирди. 1989 йилда комбинат 810 минг дикалитр вино ва 2 миллион 23 минг дикалитр арақ ишлаб чиқарган бўлса ўтган йилга келиб бу рақам вино бўйича 1 миллион 357 минг, арақ бўйича эса 2 миллион 194 минг дикалитрни ташкил этди. Бу йил ўтган тўққиз ой мобайнида 1 миллион 177 минг дикалитр вино, 1 миллион 775 минг дикалитр арақ қуйилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп.

— Минг бор эшитгандан кўра бир марта кўрган афзал. Қани юринг. Цехларни бир айланиб чиқайлик, — дея директор бизни корхона томон бошлади. — Бу йил Американинг «АРМ» фирмаси билан шартнома туздик. Шунга кўра биз йил охиригача у ерга 500 минг дикалитр арақ жўнатишимиз керак. Келгуси йили эса 2 миллион 400 минг дикалитр спиртли ичимлик юборамиз. Эвазига эса у ердан арақ қуядиган битта линия ҳамда спирт тайёрлашда қўлланиладиган битта қурилма оламиз.

Бугунги кунда корхонада 5 та ишлаб чиқариш цехлари фаолият кўрсатаяпти. Улар жумласига арақ, вино, спирт, идиш цехлари киради.

Биргина арақ цехида 80 киши меҳнат қилади. Уларга Босит Латипов раҳбарлик қилмоқда. Цехга олти линия ўрнатилган бўлиб, улар бетўхтов ишлаб турибди. Шишаларни ювиб-тозалашдан тортиб уларга арақ қуйиб қопқоқлашгача бўлган жараёнларнинг ҳаммаси дастгоҳда бажарилади. Ишчилар машиналар ишини кузатиб туришса бас. Цехнинг ўз тажрибахонаси бор. У ердаги техник жиҳозлар бир зумда қуйилаётган ичимликнинг технологиясидан тортиб даражасигача аниқлаб беради. Кимёгар Дилбар Магазова ўз касбининг устаси бўлиб кетган. У назоратчи дастгоҳлар ишини синчковлик билан кузатиб боради. Бизнинг: «Энг яхши ишчилар кимлар», деган саволимизга ҳамма бир овоздан «Тамара Ивановна Давидова», деб жавоб берди. Чунки бу заҳматкаш аёл 35 йилдан бери шу корхонада самарали меҳнат қилиб келаётган экан. Унинг шогирдлари бўлмиш Иноҳат Одилова, Раиса Шеклейналар ҳам бугунги кунда устозлари даражасида меҳнат қилишаяпти.

Спирт ишлаб чиқариш цехига кимё фанлари номзоди Абдусамад Қодиров бошчилик қилади. У бизни спирт тайёрлаш технологияси билан таништиради.

— Асосан спирт жўхори, буғдой, рўшдан тайёрланади, — дейди у. — Арпатариқдан эса ачитқи сифатида фойдаланамиз. Бир йилда 550 минг дикалитр спирт ишлаб чиқарилади.

Дастлаб дон тозаланиб, ҳаво орқали бункерларга берилади. Қурилмада дон пиширилиб, совутилгач кейин унга ачитқи қўшилади. 72 соатдан сўнг маҳсулот насос орқали махсус идишларга қуйилади. Бу ерга ўрнатилган техник ускуналар шиша идишлардан оқиб келаётган спиртларни турларга ажратиб беради.

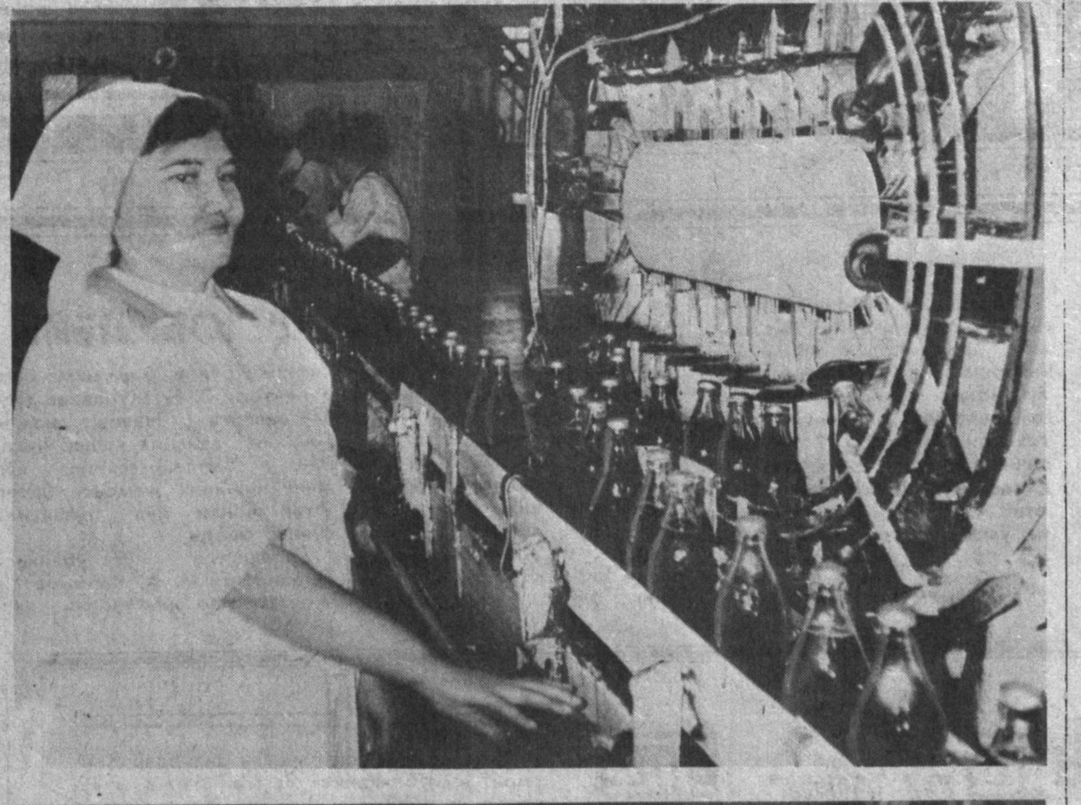

Спирт ҳайдалиб бўлгач, маҳсулотдан чиққан чиқинди чорвадор хўжаликларига жўнатилади. Ачитиш давомида пайдо бўлган газ эса компрессор ёрдамида тортиб олиниб, корхоналарга юборилади. Ундан пайвандлаш ишларида, газли сувлар тайёрлашда фойдаланилади.

Бу жараён айтишгагина осон холос. Лекин уни мукаммал, бенуқсон амалга оширишнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун ҳар бир қурилма ишини назорат қилиб турувчи кишидан ўта сергаклик талаб қилинади.

Биз корхона ишчиларига яратилган шароит билан ҳам қизиқдик. Комбинатда 80 ўринли ошхона ишлаб турибди. Кийим ечиш, дам олиш хоналари мавжуд. Жисмоний соғломлаштириш мажмуи спорт билан шуғулланувчиларнинг севимли масканига айланган. Бурчмуллада ишга туширилган дам олиш зонаси бир йўла 80—90 ишчини қабул қила олади.

Ишчилар озиқ-овқат ва сабзавот маҳсулотларини ҳам шу ерда корхона дўконларидан сотиб олишади. Бу йил бир йўла 50 оилага дала ҳовли берилди. Корхона 40 оилага мўлжалланган кўп қаватли уй-жой сотиб олиш ниятида. Агар бу режа амалга ошса ишчи ва хизматчиларни уй-жой билан таъминлаш муаммоси узил-кесил ҳал этилади.

Ҳар бир ишчи ўртача 300—350 сўм атрофида маош оляпти. Ундан ташқари ишчи ва хизматчиларга тушликка бериладиган овқат пули билан қўшиб ҳисоблаганда ойига 200 сўм тўлов пули берилаяпти. Илғорларга ҳар йили мамлакат ва чет элларга саёҳат қилиш учун йўлланмалар берилади.

Хуллас, меҳнат қилиш учун корхонада барча шароит муҳайё. Энг сўнгги гап шуки, бу корхонада ҳам баъзи бировлар ўйлаганидек ичкиликка ружу қўйган кимсалар эмас, балки юрт-эл фойдасини кўзлаган оддий ва ҳушёр кишилар меҳнат қилишади.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

● **СУРАТЛАРДА: корхона ҳаётидан лавҳалар: шароб қуювчи Фаина Абдураҳмонова; муҳандис-кимёгар Феруза Эгамбердиева ва корхона марказий лабораторияси ходимларидан бир гуруҳи — (чапдан ўнгга) Холида Мустафоева, Ильвира Лаптева, Шапоат Икромова, Ирода Маърупова, Марина Увайдова ва Мунира Исломовалар.**

Холмат Мирзакаримов суратлари.

ФОЙДАЛАНИЛМАЁТГАН БОЙЛИКЛАР

Тошкент архитектура-қурилиш илмгоҳининг хоналаридан бирига тадқиқотчиларнинг ижодий гуруҳлари томонидан яратилган материалларнинг намуналари худди музейдагидек жойлаштириб қўйилган. Бу материалларнинг кўпи қурилиш факультети политехника илмгоҳи таркибида бўлган вақтда яратилган. Аммо бу ерда Тошкентдаги янги олий ўқув юрти муаллимлари ва талабаларининг куч-ғайрати билан вужудга келган намуналар ҳам бор. Булар бу ерда ўқитиш ишларини тадқиқот ишлари билан мустаҳкам боғлаш, бўлажак мутахассисларда новаторлик фаолиятига интилишини фаол тарбиялаш анъанаси қарор топганлигидан далолат беради.

Профессор Эркин Қосимов бошчилигидаги бир гуруҳ талабалар цемент ўрнини босадиган материал яратиш ишини тугалладилар. Ҳар қандай металлургия корхонаси чиқариб ташлайдиган шлак хом ашё қилиб олинди. Талабалар лабораториясининг фаоллари уни Чирчиқ электрохимия комбинати ишлаб чиқараётган капролактамга қўшиб тегирмондан чиқариб, ўзига хос хусусиятларга эга бўлган модда олдилар. Бу модда нисбатан паст ҳароратда куйдирилганидан сўнг бетон тайёрлаш учун бутунлай яроқлидир. У анча мустаҳкам, энг муҳими эса цементга нисбатан тўрт-беш баравар арзон тушади.

Лабораторияда шлакдан фойдаланиб тайёрланган, бирбиридан муайян қўшимчалар билан фарқ қиладиган моддалар пайдо бўлди. Майдаланган ғўзапоядан, шоли қипиғидан ва каноп чиқитларидан фойдаланиш жуда яхши натижа берди. Ана шундай чиқитлар аралаштириб тайёрланган қурилиш блоклари анча мустаҳкам ва арзон бўлиб, уй-жойлар ва бошқа иморатлар қуриш учун яроқлидир. Тошкент вилоятидаги Солдатское қўрғонида шундай чиқитлардан фойдаланиб қурилиш блоклари ишлаб чиқарадиган цех барпо этилди.

Кейинги пайтларда илмгоҳда кўпинча тоғ-тоғ қилиб уйиб ташланаётган ва катта-катта майдонларни эгаллаб турган ишлаб чиқариш чиқитларидан фойдаланиш муаммоси билан яқиндан шуғуллана бошладилар. Хусусан, бу ерда Олмалиқ, Самарқанд ва Қўқон кимё корхоналари чиқариб ташлаётган фосфогипсга қизиқиб қолишди. Ундан ҳам қурувчиларнинг, ҳам тиббий ходимларнинг талабларига мос келадиган деворбоп яхши материаллар тайёрлаш мумкинлиги амалда исботланди.

Илмгоҳ тадқиқотчиларининг профессор Лидия Михайловна Ботвина бошчилик қилаётган яна бир гуруҳи Ангрен конида кўмирни қазиб чиқариш чоғида пайдо бўлаётган чиқитлар билан шуғуллана бошлади. Шу чиқитлардан бетон тўлдиргичи сифатида фойдаланишга имкон берадиган технология ишлаб чиқилди. Шу гуруҳ Ангрен гилмояси енгил бетон тайёрлашда жуда қўл келишини, бунинг устига бетон таннархини анча арзонлаштиришини исботлаб берди.

Тошкентдаги янги олий ўқув юртида бевосита илмий-тадқиқот ишлари олиб бораётган профессор Қодир Исмоилович Рўзиев илмгоҳнинг ижодий гуруҳлари қурилиш индустрияси учун фойдали бўлган уч юзга яқин ишланмани таклиф этаётганлигини айтди. Афсуски, ана шу ишланмаларнинг кўпидан фойдаланилмаяпти, уларнинг ҳужжатлари пештахталарда чанг босиб ётибди, деди профессор. Бир қанча лойиҳа ва қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг қолоқлиги сезилиб турибди, улар эски технологиялардан воз кечишни истамаётирлар.

Л. ГРИГОРЬЕВ, (ЎзТАГ).

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Агар Сиз Ўрта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири бўлмиш Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилмоқчи ва Тошкент техника дорилфунунида таълим олмоқчи бўлсангиз

8-ТАЖРИБАВИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Бу ерда Сиз учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар, механика-йиғув ишлари чилангарлари, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангар, рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг оператори, токарь, фрезерчи, кенг қамровли дастгоҳчи касбларини эгаллаб чиқишингиз мумкин.

Таълим ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

9-СИНФЛАРНИ БИТИРУВЧИЛАР ТАЖРИБА ГУРУҲИДА ЎҚИЙДИЛАР ВА 2 ЙИЛ ДАВОМИДА ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАМДА КАСБ ЭГАСИ БЎЛАДИЛАР.

Бир йиллик гуруҳлардаги 9-синф битирувчилари ишчи малакасини эгаллайдилар.

11-синфни битирувчилар ойига 115—150 сўм миқдорида стипендия олиб ўқийдилар ва 6 ой давомида касб эгаллаб чиқадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Улар Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли пансионат ва профилакторийда дам олиб, соғлиқларини мустаҳкамлашлари мумкин.

Ўқиш вақти меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар Тошкент техника дорилфунунига ўқишга юбориладилар.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган бошқа шаҳарлиқ ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртига қуйидагича борилади: 10, 23, 27-трамвайлар, 18, 48, 97-автобуслар, 1, 10, 14, 18, 24-троллейбусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси» бекати.

Манзилимиз: 700128, Усмон Юсупов кўчаси, Авиациятор кўчаси, 10-уй. Телефон: 41-57-54.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги

22-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

«кенг қамровли тикувчи» ихтисоси бўйича тажрибавий гуруҳга

1992 йил учун қўшимча

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1,5 — 2 йил.

Ўрта мактабни битирган ҳамда тикиш-бичишни яхшилаб ўрганиб олишни истайдиган йигитлар ва қизлар қабул қилинади. Йигитлар Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтгандан кейингина қабул қилинадилар.

Ўқиш вақтида 80 сўмдан стипендия тўланади.

Билим юрти маъмурияти шу гуруҳ битирувчиларини ишга жойлаштириш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади.

Машғулотлар — 1992 йил 1 февралда бошланади.

ЗАРУР ҲУЖЖАТЛАР: ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан маълумотнома. 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Кренкель кўчаси, 18-уй («Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси биносининг орқасида).

Транспорт — 9, 18, 21, 24, 26, 47, 57, 60, 72, 81, 92, 115-автобуслар; 2, 3, 16, 23, 25, 28-трамвайлар.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-62-41, 34-01-46.

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-АВИАЦИЯ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДАН ЗАҲИРАГА БЎШАТИЛГАН ЙИГИТЛАРНИ ВА ЎСМИРЛАРНИ

учиш аппаратларининг йиғувчи чилангарлари, механика-йиғув ишлари чилангари, металлга ишлов берувчи, токарлик мутахассисликлари бўйича ўқитиш учун

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 6 ой. Ўқувчиларга ойига 150 сўмдан стипендия берилади.

Яшаш жойига муҳтож бўлганлар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртини тамомлаганлар Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига йўлланма оладилар. Ўқишни аъло баҳолар билан битирганлар — мамлакатимизнинг олий ўқув юртларида таҳсил оладилар.

Машғулотлар гуруҳларнинг тўлишига қараб 1992 йил 1 январдан бошланади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: директор номига ариза, аттестат, паспорт, 6 донадан 3х4 ва 4х5 см.ли сурат.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, генерал Петров кўчаси, 331-уй (6, 29-трамвайлар; 30, 110, 119, 151, 192-автобусларнинг «Билим юрти» бекати).

ТЕЛЕФОН: 96-58-20.

Буюк сиймолар

ФОРОБИЙНИНГ ИЖОД БЎСТОНИ

⊙ Абу Наср Форобий [870—950] жаҳон фани ва маданиятига улкан ҳисса қўшган йирик фан арбобларидан бири. Форобий фаннинг барча тармоқларида, айниқса, математика, мусиқа, мантиқ, фалсафа, тилшунослик ва адабиётшунослик каби соҳаларда қалам тебратди. Форобийнинг асарлари кўп тилларга таржима ҳам қилинган.

Ушбу мақола олижаноб инсон, иқтидорли форобийшунос ҳам файласуф Музаффар Муҳиддинович Хайруллаевга бағишланади.

⊙

ФОРОБИЙ деганда ёшлигимизда катта бир боғни тушунардик. Ростдан ҳам Тошкентнинг Бешёғоч даҳасидаги Иккинчи арпапоя маҳалласи билан Қоратош ўртасида «Форобий» деган бир боғ, унинг ёнида эса каттагина бир шаршара бўларди. Шу шаршара туфайли чўмилма жой пайдо бўлганди, биз болалар ёзда ҳар куни ўша ерда чўмилардик, сўнг «Форобий»га кириб, ўтлоқда ағанардик, «ажина ковуш» тўкирдик, кечки пайт сув бўйидан ошга ялпиз териб уйга қайтардик.

Форобий боғининг майдони кенггина серdaрахт жой эди. Баҳор кезлари гунафша, чучмўма кўп бўларди.

Менинг ўша маҳалдаги тушунчамда «Форобий» бизнинг марказ эди, Гулистонга чиқасизми, Чақаргами, Чорсув, Оқмачит ё Хадра — ҳаммасига шу «Форобий»дан борилса бўларди.

Ҳар кимнинг ўрганган, кўниккан жойи бўлганидек, уйимизга яқинлигиданми ё ўзим ҳар куни ўйнаб юрган жойим бўлгани учунми, мен шу боғдан кўпроқ ўтиб юрардим. Бу боғ биз тенги болаларга мисоли бир гузар эди, ҳаммамиз ўша ерда тўпланиб кимдир ўрганиб келган янги ўйинни ўйнардик, баъзан тилла қўнғиз, капалак тутардик.

Қирқинчи йилларга келиб, «Форобий» теварагига уйлар қурила бошланди. Ҳозирги Фурқат кўчаси томонидан туғруқхона, яна аллақандай ғиштли уйлар тушди. «Форобий» майдони бирмунча торайди. Кейин бу ерда ёш табиатшунослар станцияси қурилиб болалар яна кўпроқ қатнайдиган бўлди. Тошкентда охирги зилзила йиллари Форобий боғининг бир қисми кўчага тушиб, бошқа қисмига шаҳардан жой қидириб тополмаган «қўзиқорин» идоралар ўрнашди, боғдан илгарилари ўтқазилган улкан дарахтларгина нишона бўлиб қолди.

Кейинчалик билсам, бу боғ минг йил бурун ўтган катта донишманд номига қўйилган экан. Форобий катта файласуф бўлган экан, боғ эса ўша кишининг шарафига ўшандай аталган экан.

Менинг назаримда Форобий ўша ерга кўмилгандай эди, лекин боғнинг ҳеч қаерида қабр кўринмасди. Мабодо бу ерда қабр бўлганида пишиқ ғиштдан унинг сағанаси, каттароқ қилиб қурилган бўлса, қуббаси бўлгувчи эди.

Бир куни ойимдан:

— «Форобий»га Форобий кўмилганми? — деб сўрадим. Ойим бўлса, қайдам, — дедилару аммо бирор нарсадан хавфсирагандай: — Сен ўша томонларда кўп ивирсиб юрасан, энди борма, жин чалиб кетади, мозорга борган ёмон бўлади. гўрни оёқ ости қилиб бўлмайди, — дедилар. Мен ойимни юпатмоқчи бўлиб: — Мозор йўққу у ерларда, десам: — Нега бўлмаса Форобий деб аташади? — деб ўша гапга ёпишиб олдилар. Гапга отам аралашиб: — Бу ерда Форобий қабри йўқ, у бу ерга кўмилмаган, узоққа кўмилган, дедилар. Лекин қаерга кўмилгани ҳақида бирор нарса деёлмадилар. Отам ўша даврга кўра ўқимишли кишилардан саналардилар, мадрасани битирган, араб, форс тилини яхши билар, бу тилларни билган одам кўп нарса ўқиган бўларди. Лекин Форобий ҳақида кўп нарса билмасалар керак. бу хусусда бошқа оғиз очмадилар...

Орадан кўп йиллар ўтди, оқ-қорани танигинимдан кейин мен кутубхоналардан Форобий ҳақида ёзилган китобларни топиб ўқимоқчи бўлдим. Лекин негадир ўша пайтларда бирорта ҳам Форобий ҳақида ёзилган китоб тополмадим. Ўқитувчимиздан сўрасам, у киши ҳам бирорта чиққан китобни кўрмаган эканми, эслай олмади.

Аммо у киши 1924 йилда бир каттагина мақола ўқиган эканлар. Мақола Тошкентда чиқадиган «Инқилоб» журналида босилган экан, уни ёзган одам Абдураҳмон Саъдий деган профессор экан. Шуни айтиб қолдилар. Мен у кишидан журнални қаердан топсам экан, десам, домла, «Катта кутубхоналарда бўлади, фақат араб алифбосида у маҳалларда имломиз ўша ҳарфда эди», дедилар.

Шунда мен араб ҳарфини билмаганимдан хафа бўлиб кетдим. Билсам ўша журнални топиб ўқирдимми. Ўзимча аҳд қилиб келажакда, албатта, араб имлосини ўрганмоқчи бўлдим, чунки буни билса, бировга зориқмасдан ўшандай олимлар ҳақида ёзилган нарсаларни бемалол топиб ўқиш мумкин экан.

Уруш палласи эди, 1943 йили Т. Райнов деган олимнинг Тошкентда «Ўзбекистоннинг улуғ олимлари» деган китоби рус тилида чиқиб қолди. Бунда Хоразмий, Форобий, Ибн Сино, Беруний каби олимлар ҳақида маълумот берилган эди.

Бу китобни кўриб ўша кезлари худди боғда хумтилла топгандай хурсанд бўлиб юрганман. Ўртоқларимга Форобий кимлигини айтсам, улар: «Боғнинг номи ҳам одам бўлармидики», деб и ш о н и ш м а с д и. Ш у н д а кимдир: «Бу боғ а с л и ў ш а Ф о р о б и й д е г а н одамники бўлгандир-да, бир маҳаллар, ё бўлмасам бу ер қуруқ ер бўлса, ўша киши боғ қилган, дарахт ўтқазган, мана катта дарахтлар турибдику, шундан у кишининг боғи деб шундай аталса керак», деди.

Бир куни маҳалламиз «элликбошиси» Шобарот ака кўчада мени кўриб қолди:

— Ҳе, жиян, берироқ кел, сен боғнинг шажарасини топдингми? — деб сўраб қолдилар.

У киши айтган шажаранинг нималигини билмас эканман. Одатда, эски иморат, мақбара, мадраса, масжид каби жойларнинг тарихи ёзилган ҳужжатлар бўлар экан, унда ўша жойга тегишли гаплар битилиб, муҳр билан тасдиқланган бўлар экан. Ўша ёзилгандан одамлар жойнинг номи, қачон бино бўлгани, тарихини билишар экан. Шобарот ака мени ўшандай ҳужжат топибди, деб ўйлабди. Мен у кишига топган китобимни кўрсатган эдим, унга бироз кўз югуртириб:

— Буни бизга ҳам бир-икки кунга бериб тур, керакли жойларини ўқиб олай, — деди.

Шобарот ака маҳалламизда саводли одам эди, бировга справка, ариза, тилхат керак бўлиб қолса, шу киши ёзиб берарди, рус тилидан ҳам саводи дуруст эди.

Орадан бир ҳафта ўтгач, китобни менга қайтариб бериб, «Дуруст ёзилган экан. Абу Али Ибн Синони ҳам ўқиб олдим. Анча бало одам экан, кўп нарса билар экан», деди.

Бу китоб менга Форобий учунгина эмас, балки ўша олимлар ҳақида дастлабки маълумот берувчи манба бўлди. Шу китоб таъсирида бу олимлар ижодига қизиқиб кетдим, улар таржимаи ҳоли, ёзган нарсаларини билиш иштиёқи менда ўша пайтларда пайдо бўлган эди. Кейинроқ билсам, шарқда бу тўғрида анчагина китоб ёзилган экан, ғарб олимлари ҳам кўп нарса қилишган, ўрганишган, улар ҳақида илмий асарлар ёзишган экан. Бу ерда мен ўрта мактабни тугатиб, олий мактабга қадам қўймоқчи бўлиб, қайсинисига кирсамикин, деб турганимда ҳал қилувчи қадамни ўша олимлар ижодига интилиш белгилаган эди. Олимлар ижодини билиш учун аввало тил билиш керак эди, тил билиш учун эса тил ўргатадиган институтга кириб ўқиш керак эди.

Шу пайтларда халқ орасида: «Университетда шарқ факультети очилибди, икки йилдан бери ўқиш бораётганмиш, ўша ерда шарқ тиллари билан бирга ғарб тили ҳам ўргатилар эмиш» деган гап эшитиб қолдим. Ана шунда, тил ўргансам, Форобийга ўхшаган олимларимиз ҳақида кўп нарса ўқиб олар эканман, деган фикр менда шарқ факультетига рағбат уйғотди. 1946 йил ўша ерга талаба бўлиб кирдим.

1948 йиллари эди. Мен араб имлосини яхши ўқий оладиган даражага келгач. «Инқилоб» журналини қидира кетдим. Дастлаб Навоий номидаги кутубхонага бордим, чунки бу ер биз талабалар бориб юрадиган энг катта кутубхона эди. Картотекалардан қидириб журнални тополмадим, кейин билсам, бундай эски китоб-журналларга алоҳида картотека қилинган бўлар экан. Кутубхона ходимларидан бирига мурожаат қилсам, у киши: «Бу хил журналлар ҳаммаси 1943 йили Ўзбекистон Фанлар академияси тузилиши муносабати билан янги ташкил этилган Шарқ қўлёзмалари (ҳозирги Абу Райҳон Беруний номидаги шарқшунослик) институтига ўтказиб юборилган. ўша ердан қидириш керак», деди. Бу институт ҳам Навоий кутубхонасининг биқинида экан, уни топиш ҳам ўнғай бўлди.

Академия деганда, назаримда жуда катта жой бўлса керак, эшигига ҳеч кимни яқин йўлатмайдиган милиционер ҳам турса керак, деб ўйлардим. Йўқ ундай эмас экан, ҳатто қоровули ҳам йўқ экан. Ким кирса бемалол экан. Баъзи одамлар кириб-чиқиб кетаяпти, ҳеч ким индамаяпти. Мен ҳам бу даргоҳга биринчи бор қадам қўйдим...

Мен биринчи бор ўзбек тилида чиққан Форобийга бағишланган мақолани шу даргоҳда ўқиганман.

Университетни битириб бўлгач, бу олимлар ҳақида кўпроқ нарса билгим келарди. Бу борада Абдураҳмон Саъдий, Қори Ниёзий, Иброҳим Мўминов, Воҳид Зоҳидов каби олимларимиз асарларида Форобий ҳақида ёзилган сатрларини қайта-қайта ўқирдим. Ниҳоят маълумотлар йиғилиб, гап айланганда суҳбатдошларимга ҳам бу тўғрида у-бу нарсани гапириб бера оладиган даражага бордим. Шундай пайтлардан бирида кимдир менга, шу айтганларингизни ёзсангиз, бирор китобча бўлмасмикин, кўпчилик баҳраманд бўларди, деб қолди.

Мен бундай бўлишини ҳеч ўйламаган эканман. Мен ёзган нарсани ким китоб қилиб чиқарарди, дердим. Лекин уринса бўлар экан. Шунда йиққан маълумотларим камлик қиладигандай туюлди. Майли, «топган гул, топмаган бир боғ пиёз» деган андишада бир нарса ёзиб, унга буюк математик Хоразмий тўғрисида ёзганларимни қўшдим, натижада 1961 йили «Хоразмий ва Форобий» деган китобчам босилиб чиқди. Китобча ҳажми кичик, назарга илинмас бўлса ҳам, бу билан мен бир пайтлардаги ўзимга ўхшаган бу соҳага чанқоқларга «бир қултум сув» тутгандай бўлардим. Баъзан чўлда бўлинганда шундай «бир қултум сув» мададида манзилга етиб олиш ҳам мумкин бўлади, деган андиша менга тасалли берарди.

Бу орада иқтидорли ёш олим, мантиқ илмидан хабардор бўлган Музаффар Хайруллаев алломa Иброҳим Мўминов раҳбарлигида Форобий мероси билан шуғуллана бошлади. Форобий мантиқни яхши билгани учун унинг меросини ўрганувчидан ҳам мантиқшунослик талаб қилинар эди. Кўп ўтмай, академия нашриёти М. Хайруллаевнинг «Абу Наср Форобий» деган китобини босиб чиқарди. Бу эса буюк файласуфга бағишланган дастлабки алоҳида китоб эди. 1963 йили М. Хайруллаевнинг «Форобий ва унинг фалсафий рисолалари» деган монографияси нашр этилди. Китобда муаллиф Форобий ҳақида бор маълумотларни тўплаб, унинг кетига фалсафий рисолаларини илова қилади. Мана бу илова Форобийнинг ўзбек тилида нашр этилган биринчи рисолалари эди. Кейинчалик М. Хайруллаев Форобий фалсафий қараши билан чуқурроқ шуғуллана бошлади. Натижада 1967 йили рус тилида М. Хайруллаевнинг «Форобий дунёқараши ва унинг фалсафа тарихида аҳамияти», 1971 йили эса «Уйғониш даври ва шарқ мутафаккири» деган монографиялари яна ва яна кўп асарлар нашр этилиб, форобийшунослик ишига катта йўл очиб берди. М. Хайруллаев бу ишлари билан Совет Иттифоқида форобийшуносликка асос солди, энди бирорта ҳам форобийшунос унинг ёзганларини синчиклаб ўрганмай туриб, Форобий ҳақида бирор нарса деёлмайдиган бўлди.

Бугунги кунда Музаффар Хайруллаев табаррук ёшга — олтмиш ёшга тўлдилар. Аммо форобийшунос файласуф олтмишни баракали, серҳосил ўтказдилар. Бир маҳаллар Форобий ижоди мисоли бир қўриқ ер бўлган эди. Лекин Музаффар Хайруллаев бу борада соҳибкор боғбон бўлди, ўзининг тиним билмас ғайрати, толмас куч-қудрати билан Форобийнинг ижод боғини яратди, уни тиклади, қанчадан-қанча гулчечаклар ундирди, шогирдлар — файласуфлар етиштирди. Натижада маданиятимиз майдонида арзигудек салмоқли ишлар қилди. Рост «зар қадрини заргар билур» дейилганидек, буларни илм аҳли — қадр билғувчилар, зиёлиларимиз билади, зеро бу киши Музаффар Муҳиддинович!

* * *

1966 ЙИЛИ Суриядаги Совет элчихонасига ишга бориб қолдим. Илгарилари Сурияни Шом мамлакати деб аташган. То ҳалигача қарияларимиз бу юртни Шом деб билади. Ҳатто халқда:

«Насиб қилса келур Шому Ироқдин,
Насиб қилмаса кетур қошу қабоқдин», —

деган байтнинг доим ишлатилиши бу юрт номини бизга яна яқин қилиб кўрсатарди.

Ўрта аср муаллифларининг таъкидлашларига қараганда, Форобий илм ахтариб Ироқ ва Шом юртига борганда кўпроқ Шомда яшаган, шу ерда вафот этган, дафн ҳам қилинган. Суҳбатлашишга тўғри келган шомлик олимларнинг айтишига кўра, илгарилари мамлакатлари Шом деб аталган бўлса ҳам, ҳозир бу ном билан унинг пойтахти — Дамашқ тушунилади. Сурияниnг бошқа шаҳарларида туриб биров мен Шомга бораман, деса, албатта Дамашқни назарда тутган бўлади. Аммо ўрта асрларда-чи? У вақтларда мамлакат пойтахти Ҳалаб шаҳри ҳам бўлган. Балки бу шаҳар ҳам Шом деб аталганмикин?! Ҳалабдаги мўътабар зиёлилардан суриштирсам, бу ҳам натижа бермади.

Қизиқ, бир маҳаллар Дамашқ ва Ҳалабда таҳсил кўрган, бу ерларни яхши билган ўрта аср олимларидан Ибн Халликон (1211—1282) ўзининг «Вафоёт ал-аъён ва анбо абно аз-замон» («Улуғлар вафотлари ва замон ўғлонлари ҳақида хабарлар») асарида Форобийни «Дамашқ чеккасифаги «Боб ас-сағир» (кичик дарвоза)нинг ташқарисига кўмилди» деб кўрсатган эди. Нега энди Форобийни яхши билганлар унинг қабрини билишмайди? Унинг мақбараси номаълум?!

Мен Форобий ҳақида ёзилган ўрта аср муаллифларини синчиклаб ўқий бошладим. Шунда 565 ҳижрий, 1169 милодий йили вафот этган Заҳируддин ал-Байҳақийнинг «Татимат сивон ал-ҳикма» («Ҳикмат сандиғига қўшимча») деган китоби қўлимга тушиб қолди. Бу китоб аслида Абу Сулаймон Муҳаммад ас-Сижазий (баъзи китобларда ас-Сижистоний)нинг «Сивон ал-ҳ и к м а» («Ҳ и к м а т сандиғи») китобига қўшимча — илова тарзида ёзилган экан. Бу кишини 983 йилда ҳаёт бўлган, дейишади. Буни қарангки, «Ҳикмат сандиғи» китоби давримизгача етиб келмаган, унга илова тариқасида ёзилган «Ҳикмат сандиғига қўшимча» асари етиб келган. Ана шу ерда Форобий ҳақида бир қизиқ воқеа ҳикоя қилинади, унда муаллиф айтади:

«Раҳматли устозимдан эшитганман. Абу Наср Дамашқдан Асқалонга (Фаластин жанубидаги шаҳар) сафар қилган экан. Йўлда уни қароқчилар тўдаси тутиб олибди. Шунда ўша дуч келганларга Абу Наср: «Майли, менинг улоғим, кийим-кечагимни олинглару ўзимни қўйиб юборинглар», деганмуш. Лекин йўлтўсарлар бунга кўнишмабди, ўшанда ноилож қолган Абу Наср қочишга тушибди, қароқчилар қувиб етиб уни ва у билан бирга бўлганларни тутиб ўлдирганмуш. Бу оғир мусибатдан Шом амирлари хабар топишиб, бундай воқеа юз берганидан кўп таассуфланибдилар, ҳатто йўлтўсарларни топдирибди. Абу Насрни кўмишибди ҳатто, уни қабрига ёғоч қўйиб, Абу Насрни ўлдирган ўғриларни ўша ёғочга осиб қўйишибди...»

Ундан кейин бошқа бир қанча китобларда ҳам Форобий ўлдирилганлиги ҳақида гапни ўқиб қолдим. Унда баъзилари сафар вақтида йўлда ўлдирилган деса бошқаларида, Ҳажга кетаётганида йўлда ўлдирилган, дейилади. Буларнинг кўпчилигида қароқчи, йўлтўсар, ўғрилар томонидан ўлдирилганлиги ҳам айтилган эди.

Бу гаплар бир эмас, бир неча китобларда учрагани сабабли, бу ерда ҳам бир гап бўлса, керак, деган гумонга келдим. Форобий қабрининг Дамашқдан топилмаслигининг сабаби ҳам эҳтимол мана шунда бўлса керак.

Лекин негадир менга Форобий қабри Тошкентнинг Бешёғоч даҳасида Форобий боғида бўлгандек туюларди. Чунки Абу Наср Дамашқда яшаган кезларида бир боққа қоровул бўлган экан. Камбағаллигидан чироқ ёғи ҳам тополмай, ўша қоровулчиликка берилган чироқни ёқиб китоб мутолаа қилар, таълиф ишлари билан машғул бўлар экан.

Бу ер эса Форобий номи билан аталган боғ эди. Форобий деганда ёшлигимиздан шу боғни тушунардик, шу боғни билардик, боғ эса маҳалламизда бу донишмандга қўйилган ёдгорликдай эди, шакли бўлмаса ҳам, ҳайкалдай Форобийни эслатиб турарди.

Ажаб, кимнингдир ташаббуси билан шундай ном олган жой қарийб ярим аср давомида Форобий номини кўтариб келди, оғизма-оғиз элга тарқатди. Ҳозир ҳам маҳалладагилар ўша боғдан қолган жой ё дарахтни тилга олмоқчи бўлишса, «Форобий»га бориб дам олдик ё улфатчилик қилиб келдик, деб қўйишади, аммо бугунги кунда қурилишлар туфайли бу боғдан асар ҳам қолмади.

Мана ҳозир Форобий мероси чуқур ўрганилди, унинг асарлари кўп тилларга таржима қилинди, у ҳақда салмоқли-салмоқли китоблар ёзилди. Уларни одамлар мутолаа қилаяпти.

Форобий ўрта асрда чиққан илк маърифатчилардан эди, у одамларга яхшилик истади, бу йўлда ижод қилди, асарлар ёзди. Одамлар бўлса унинг вафот этганига минг йилдан ошиб кетган бўлса ҳам, унинг ҳурматини бажо келтиради, номини эъзозлайди, эзгулик билан эслаб, уни ҳам умрига умр қўшиб барҳаёт қилади.

Рост, нима бўлса ҳам одамлардан бир нарса қолсин экан, уни авлодлар кўрар, ўрганар, эслаб ҳам юрар экан.

Абдусодиқ ИРИСОВ.

Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз

СЕПЛИ ЭМАС, ЭПЛИ БЎЛИШСИН

«ТЎЙ яхши, ўзи бир-икки кунда ўтади-ю, унинг «бўлади-бўлади»си қийин», — дейди халқимиз. Яъни ўзбек оиласи тўйига бир неча йил давомида тайёргарлик кўради. Ўғил уйлантириш тараддудидаги ота-она бўлажак келинга сарупо, «олди-берди»га зарур бўлган барча сарф-харажат ва ҳоказоларни ҳозирлайди. Қиз узатиш учун эса ҳеч бўлмаганда икки ёки учта уйни тўлдириб ясатиш учун зарур бўлган сеп йиғилади.

Айниқса, Тошкент шаҳрида сўнгги йилларда қиз узатиш анча қийин бўлиб қолди. Ётоқ ва меҳмонхона мебеллари, кўрпа-ёстиқ, асбоб-анжомлар, чинни ҳамда биллур идишлар, кийим-кечак, тилла тақинчоқлар, рўзғорда зарур бўладиган барча майда-чуйда нарсаларни қизнинг ота-онаси тайёрлаб беради. «Қиз чиқарганга қирқ йил тегма» нақли ҳам ана шу урфларимиздан келиб чиққан бўлса керак.

Буларнинг ҳаммаси ота-онанинг орзу-ҳаваси дейилади. Аммо янги келин билан куёвга барча шароитни муҳайё қилиб қўйганимиз сабаб ёшларимиз яшашдан мақсад нима эканини унутиб қўйишмаяптимикан? Ахир одамзод ҳамиша нимагадир интилиб яшайди, меҳнат қилади, ўз меҳнат натижасидан қаноатланиш ҳиссини туяди. Ота-она ҳамма нарсани тахт қилиб берса, ёшлар ишлаб топган пулини нима қилади? Ортиқча орзу-ҳавасга берилиб, фарзандларимизни тайёрга айёр манқурт қилиб қўймаяпмиз-ми? Янги оила олдидаги бурч, масъулият каби ахлоқий ҳисларини бўғиб қўймаяпмизми? Сўнгги йиллар авж олган ичкиликбозлик, маишатпарастликнинг замири бекорчилик, мақсадсизликда эмасми?

Яқинда бир қариндошимиз қиз узатди. Ота-она ҳалол меҳнат, пешона тери билан кун кечирадиган кишилар. Оила кўп болали. Узатиладиган қиз уйда бош фарзанд бўлиб, ука-сингиллари кетмакет етиб туришибди. Лекин шунга қарамасдан, ота-она қизни қўша-қўша мебелу барча жиҳозлар билан ҳар томонлама бадастур қилиб узатдилар. Икки уй келиннинг сепи билан тўлди. Кўп ўтмай қуда чақириқ маросими бўлди. Қариндош-уруғнинг бирови палос, бирови кир ювиш машинаси, яна бири эса чанг ютгич, хуллас қолган-кутгани барча рўзғорбоп жиҳозларни кўтариб бордилар. Ҳозир келинчак оғир оёқ, эсон-омон қутилиб олса, бешик тўй ўтказишга қизғин тайёргарлик кўриляпти. Олдиндан катта совутгич (холодильник) олинган, ҳали унинг ёнига телевизор қўйилиш эҳтимоли бор. Бешик тўйининг ҳам ўзи бўлмайди: болага бир қанча бош-оёқ сарупо, бешик, каравот, беланчак, аравача ва ҳоказолар тайёрлаш керак бўлади. Бу сарф-харажатларнинг ҳаммаси оиладаги бошқа болалар ризқидан қийилиб қилиниши ҳеч кимга сир эмас. Хуллас, шуларнинг ҳаммасини қизнинг ота-онаси қилиши шарт, деб ҳисоблаб келинган, эл удуми шундай. «Қудачилик — минг йилчилик», «Қиз туққан айбдор», «Қизингни бешикка сол, молини сандиққа сол» деган нақллар бор.

Болалар боғчасига фарзандини олиб бориб, тарбиячига юм-юм йиғлаб, ҳасратидан чанг чиқаётган ёшгина келинчакнинг фиғони фалакка чиқади: «Кеча дадаси ичиб келиб, ярим кечаси арзимаган гапни баҳона қилиб, кийим осадиган жавонни, бутун чинни асбобларимни синдириб ташладилар. Нима бўлганда ҳам ўзларининг пуллари куймаган-да».

Дарҳақиқат, ўзи жон куйдириб, меҳнат қилиб олмаган буюмнинг қадри ҳам бўлмайди. Агар ўша қизиққон куёв бола ўз пешона терини тўкиб, қийинчилик билан шу буюмларни сотиб олганда эди, чинни пиёланинг ҳар донаси ҳозир фалон сўмлигини, мебелларнинг нархи осмонга чиқиб кетгани, боз устига дўконлардан ҳам топиш амри маҳоллигини жуда яхши тушунар эди ва уларни асрашга ҳаракат қиларди.

«Бошқаларда кўрганни жуда қаттиқ истамаслик ҳам қаноат ҳисобланади», — деб ёзган эди буюк донишманд алломa Абу Али ибн Сино. Нима учун баъзи корчалон оилаларга ҳамма эргашиши керак? «Бор борича, йўқ ҳолича» деймиз-у, унга амал қилмаймиз. Келиннинг қандай оиладан келгани ана шу ясатган сепларию, олиб келган жиҳозларига қараб белгиланади.

Сир эмас, баъзи оналар ўғлига муносиб қиз қидираётганда совчи бўлиб борган хонадонининг иқтисодий аҳволи билан жуда қизиқадилар. Ўзига тўқ, фаровон ҳаёт кечираётган оилага қуда бўлишга ҳаракат қиладилар. «Қудангг тўртта одам билан борганда уятли бўлмай, яхши кутиб оладиган «дастурхонли бўлсин», — деб ният қиладилар. Албатта, ўзбек хонадони меҳмоннавоз бўлгани сабабли ҳам бу жиҳатларга эътибор беради.

Бир онахон билан совчиликка боришга тўғри келди. «Нима учун бадавлат оиладан келин олмоқчисиз?» — деб сўрасам: «Мен бутун умр камбағалликда яшадим. Чет эл мебелларини кўрмадим, не қийинчиликда катта қилиб, ўқитган ўғилларим ҳеч бўлмаса яхши жиҳозланган уйларда яйраб яшасин», — дедилар.

«Ота-она тайёрлаб берган мол-дунё хамиртуруш бўлиши керак, — дейди халқимиз, — қолганини фарзандлар ўзлари ишлаб, меҳнатларига яраша кўпайтиришлари зарур».

Айниқса, ҳозирги тақчиллик даврида, дўконларда буюмлар нархи кўтарилиб кетган вақтда ўша «хамиртуруш»ни тайёрлаб бериш ҳам жуда оғир. Буни ёшлар ҳам тушунишлари зарур. «Фалончидан қолсам бўлмайди», — деб икки оёғини бир этикка тиқиб оладиган ойдин қизларимиз буни унутмасликлари лозим.

Биз истиқомат қиладиган Юнусобод даҳасининг 5-мавзесида тўйларга сарупо тайёрлаш, тўй юбориш маросимлари анча ихчамлаштирилмоқда. Хотин-қизлар кенгаши раисаси Зиёда опа Набиева бошчилигида тўй эгаси «эл-юртдан оширмасдан» саруполар юборишига эришилмоқда. Сўнгги вақтларда маҳалламиздаги тўйларда «сарупо кўрсатиш» маросими йўқ қилинди, бу эса «мен сендан ўтаман» қабилида ким ўзарга кўз-кўз қилиш одатларини тугатишга ёрдам беряпти. Сарупо келин тушгандан кейин, унинг эгнида кийилганда кўриладиган бўлди. «Вой, бировнинг қилганини биров кўрсинда!» — дейдиганлар ҳам бўлди, лекин кўпчилик эса бир овоздан «ҳамма ҳам фарзанди учун имкон борича яхши нарса қилишга ҳаракат қилади, буни барчага кўрсатиш шарт эмас», — деган қарорга келди.

Қизларимизга энг яхши сеп — эпли бўлишдир. Оила қуришда энг зарур сифатлар: таом пишириш, саранжом-саришталик, меҳмон кутиш, қайин бўйинга муомала қилиш, бола боқиш (алла, эркалаш, овутмачоқларни билиш) кабиларни қизларимизга яхшилаб ўргатиб, шу яхши фазилатларни сеп қилиб узатайлик.

Гулчеҳра САЪДУЛЛАЕВА.

МОМОЛАРДАН ҚОЛМАГАН УДУМ

КЕНЖА қизини узатгач, Сарви аянинг ҳовлиси ҳувиллаб қолди. Шовқин-суронли тўй кунлари, карнай-сурнай садолари ортда қолди. Аммо ая қизини «чиқариш»дан осонликча қутилолмади, мебель, турли жиҳозлар, қўша-қўша саруполар олиб берди.

Тўйдан сўнг ҳол-аҳвол сўрай деб қўшни ҳовлига кирдиму, ҳайратдан лол қотдим. Қачонлардир хушбичим, чаққонгина бўлган Сарви аянинг энди бели букчайиброқ қолибди, кўзлари атрофига эртароқ қаримсиқ чизиқчалар қўнибди.

Орадан бир йил ўтди. У невара кўрди. Ая хаёлини яна безовта ўйлар қамраб олди. Чунки бўлғуси бешик тўйига ҳам тайёргарлик кўриши керак. Тўйга нафақат бешик, балки «Антошка» деб аталувчи болалар аравачаси, каравотча, бола йиқилиб кетмаслиги учун махсус ишланган «манеж» жиҳозларигача топиб олиб бориши керак.

Белидан мадори қочган отасидан, қизлари, куёвларидан яшириб, ая келинлик пайтида сандиққа ташлаб қўйган либосларию тақинчоқларини пуллашга мажбур бўлди.

Бешик тўйи бошланди. Муштипар она «атаган» нарсаларини куёвникига олиб борди. Ясатилган бешик, аравачалар, «манеж», «Антошка» устига ҳарир докалар ташлаб қўйилган. Дастурхон усти турли ноз-неъматларга ғарқ. Тортилаётган овқатлар, минг хил пишириқлару газакларнинг кети узилмайди. Қаранг-а, ҳозирги иқтисодий танг замонамизда яна!

Хаёлимни маҳалла катталаридан Зилола холанинг овози бўлди. У катта тугунни ечиб, чақалоққа аталган нарсалардан ташқари келин-куёв ҳамда қудаларга қўйилган саруполар, қиммат ва ноёб матолару ички кийимларни ҳаммага кўз-кўз қилиб намойиш эта бошлади. Шарофат ая эса «Оҳ» деб юборди: «Шунча нарсаларни қандай йиғдийкин?» «Адои-тамом бўлгандирсан, Сарви». — деди бошқа ая шивирлаб. — Энди шунчалик бўлмас... Бу мақтанчоқлик эмасми!»

Зилола холанинг мақтанчоқлиги етмагандай Сарви аяга «Келинга ҳамма нарса топилибди-ю, куёвга шиппак ҳам қўймабсиз-да», деб қолди. «Камчиликлар учун узр», деди Сарви ая базўр.

Бундай ортиқча сарф-харажатларга нима дейсиз? Ахир, бундай «ўйлаб топилган удумлар, расм-русмлар» оталар ғурурини ерга уриш, оналар соғлиғига зиён етказишга олиб бормайдими? Момоларимиз, ота-боболаримиз бундай «удум»ни қолдириб кетишмаганди-ку? Ҳали бу бешик тўйи холос.

Нодира АБДИРИМОВА.

Санъат аҳлининг кўнглидаги нияти битта: тўйлар бўлсин. Зеро, санъаткор аҳли тўй-томоша, шодиёна учун яшаётгандек. Сиз суратда кўриб турган машшоқлар-у, хонандалар, раққосалар халқ хизматида астойдил бел боғлашган.

ИТТИФОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

МОСКВА. РСФСР президенти Борис Ельциннинг Россия парламентидаги «Саноат уюшмаси» фракцияси вакиллари билан Кремлдаги бўлиб ўтган учрашуви туб иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш ҳамда унда йирик саноат корхоналари раҳбарларининг роли билан боғлиқ муаммоларга бағишланди. Йирик саноат корхоналари маъмуриятларининг вакиллари бўлмиш фракция аъзолари президентга ислоҳотни ўтказиш билан боғлиқ бир қанча аниқ саволлар бердилар, халқ хўжалигининг ўзлари вакил бўлган тармоқларидаги ўткир муаммолар тўғрисида сўзлаб бердилар. Улар РСФСР халқ депутатлари съездида Борис Ельциннинг ислоҳотларини ўтказиш даврида қўшимча ваколатлар бериш тўғрисидаги илтимосини қўллаб-қувватлашга аҳд қилганликларини айтдилар.

ВЛАДИВОСТОК. «Капитан Клюев» теплоходи тортиб келаётган совет сув ости кемаси Уллиндо оролидан йигирма етти миля масофада чўкиб кетди. Тинч океан флотига қарашли бўлган ва хизмат муддатини ўтаб бўлган сув ости кемаси «Интерскрап» Совет-Америка қўшма корхонасига металл парчалари сифатида сотилган эди. Лекин ишбилармонларнинг ҳарбий денгиз флоти кемасидан фойдаланиб пул ишлаб қолишга умидлари пучга чиқди. Энди кема бир минг метр чуқурда ётибди, худди шу ерда 1905 йилда рус флотининг «Дмитрий Донской» крейсери чўкиб кетган эди.

МАГАДАН. Биринчи ноябрдан бошлаб Магадан вилоятида таълим, ижтимоий таъминот, соғлиқни сақлаш ва маданият ходимларининг маошлари 40 фоиз оширилди. Шу вилоят маъмуриятига яна бошлиқ қилиб тайинланган Виктор Михайлов бу ҳақда фармойишни имзолади. Эҳтимол бу қарор иш ташлаш тўғрисидаги масалани кун тартибидан олиб ташлаб, шифокорлар ва ўқитувчилар агар маҳаллий маъмурлар иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини менсимасалар яқин вақт ичида иш ташламоқчи бўлиб турган эдилар.

ОЛМАОТА. Бугун Қозоғистон пойтахтида болалар фольклор дасталарининг биринчи республика фестивали очилди. 10 та сайёр майдончаларда қозоқ, рус, украин, дунгон, корейс, немис тилларида ва бошқа тилларда қўшиқлар янграмоқда, кўп миллатли Қозоғистонда яшаётган халқларнинг рақслари ижро этилмоқда. Пойтахтда ташкил этилган миллий маданият марказлари, шунингдек фестивалнинг ҳомийларидан бирига айланган.

МОСКВА. СССР фуқароси С. Парфеновни Латвия республикаси маъмурларига топширилгани ҳақидаги масала оммавий ахборот воситаларида кенг муҳокама қилинаётгани муносабати билан СССР прокуратурасида бу ҳуқуқий тадбир қонун жиҳатидан таҳлил этилди. «СССР фуқаросини қамоққа олиш ва РСФСР ҳудудидан олиб кетишни СССР ва РСФСР истиқлолини, улар фуқароларининг конституциявий ҳуқуқларини қўпол тарзда бузиш деб қарамоқ керак. Юз берган вазиятда С. Парфеновни қайтариб олиш учун қонунда кўзда тутилган ҳамма чоралардан фойдаланиш лозим», — дейилади СССР бош прокурори Н. Трубиннинг бугун тарқатилган баёнотида.

ВЛАДИКАВКАЗ. Жанубий Осетия ахборот комитети Матбуот марказининг маълумотларига қараганда, Цхинвали теварагида қуролли группаларнинг тўпланганлиги қайд этилган. Улар Владикавказдан инсонпарварлик ёрдами келаётган барча тоғ айланма йўлларини бутунлай тўсиб қўйишди. Айни пайтда Цхинвалида озиқ-овқат магазинлари ёпилди, маҳаллий нон заводида ун қолмади. Цхинвали ва Знаур районларидаги айрим қишлоқларда одамларни гаровга олиб кетиш давом этмоқда. Шиддатли отишмалар, тинч аҳолига қарши шафқатсизлик сабабли Кавказ ортидан шимолий Осетияга қочоқлар оқими кун сайин кўпаймоқда.

ИЖЕВСК. Бундан икки ой муқаддам Удмуртия ички ишлар вазирлиги билан Ижевск шаҳар Совети хавфли жиноятчини қўлга туширишда ёрдам берганлиги учун 100 минг сўм пул берилишини эълон қилди. Лекин бу пул давлат хазинасида қолди. Бутун мамлакат бўйлаб қидирув эълон қилинди, жиноятчи эса... шу ерлик экан. Кечки олтинчи курсда ўқийдиган талаба терговорганлари олдида жавоб бермоқда, у маҳаллий олий ўқув юртининг ўқ отишни машқ қилиш жойидан учта тўппончани ўғирлаб, учта ходимни ўлдириб қочиб кетган эди. Мана энди уни жазо кутмоқда.

ИЛҲОМ ЭРКАЕВ ОТА-ОНАСИГА САЛОМ ЙЎЛЛАМОҚДА

Илҳом Эркаев тирик! Бугун биз бу ҳақда унинг ота-онасига хабар қила оламиз.

Журналистнинг деярли бир кеча-ю-кундуз давом этган изланиши мужоҳидлар қўлида асирликда сақланаётган аскар тақдирини билиб олишга ёрдам берди.

Тошкент — Москва — Абудаби алоқаси тез ишлади. Воқеа бундай бўлди. «Известия» рўзномаси 12 ноябрь куни босиб чиқарган афғон қуролли мухолифлар делегациясининг Москвада бўлиши тўғрисидаги хабарда бир нарса бизнинг эътиборимизни ўзига тортди. Мужоҳидлар Москвага келиш олдидан хайрли бир иш қилишди. Улар Москвага келаётиб, ўзбекистонлик аскар И. Эркаевни ўзлари билан биргаликда Саудия Арабистонига олиб келишди. Улар Москвага ўша мамлакат орқали келишлари керак эди.

«Биз ундан Ватанингга қайтишни хоҳлайсанми, деб сўрадик. У иккиланди. Эркаев ўз ота-онаси билан гаплашиб бир қарорга келиши учун унинг ота-онасини Саудия Арабистонига олиб боришга тайёрмиз», — деди делегация аъзоларидан бири профессор Бурҳониддин Рабботий «Известия» мухбирига.

Афғон уруши вақтида асирга тушиб қолган аскарларимиз тақдири ҳозир ҳаммани ташвишга солмоқда. Эркаевнинг тақдири Ўзбекистон Ахборот агентлиги ходимларини ҳам ҳаяжонга солди. Бизнинг илтимосимизга биноан ТАСС Бирлашган Араб Амирликлари пойтахти Абудабида ишлаётган ўз мухбири Виктор Лебедев билан алоқа ўрнатди. Мана, ҳозиргина телетайп орқали ТАСС мухбирининг жавоби олинди.

Совет Армиясининг оддий аскари Илҳом Эркаев 1984 йилдан буён афғон мужоҳидлари қўлида асирликдадир. У Виктор Лебедевга агар чет элга қайтиб кетишга тўсқинлик қилишмаса, Ватанига бориш учун совет паспортини олмоқчи эканлигини айтди.

Ҳозир Саудия Арабистонидаги Жидда шаҳрида турган Илҳом Эркаев билан афғон тилмочи — «Жамияти Исломия Афғонистон» гуруҳининг вакили орқали телефонда гаплашилди. Суҳбатдан маълум бўлишича, Қорақалпоғистондаги Элликқалъа қишлоғида туғилган 25 яшар Эркаев Совет Иттифоқида юз берган ўзгаришлардан тўла хабардор эмас. Унинг маънавий ҳолати ҳақида фикр юритиш қийин. Ҳарбий асирнинг гапларидан у ўзига қатъий ишонмаётганини пайқаса бўлади. Илҳом ота-онаси билан учрашиш истагини айтди. Бунинг учун ота-онаси Саудия Арабистонига бориши керак, шу билан бирга у Ватани билан Исломобод орқали алоқа боғлашни афзал кўришини айтиб, ўша ердан ота-онасига қўнғироқ қилишга ваъда берди.

Илҳом Эркаев ўзининг соғ-саломат эканлигини ота-онасига айтиб қўйишни илтимос қилди, улардан «хавотир олмасликни» сўради ва ишларига муваффақият тилади.

СССРнинг Жиддадаги Бош консули Лутфулло Исмоилхўжаев ТАСС мухбирига совет консуллик муассасалари асирликдаги аскарга ҳар қандай кўмак беришга тайёр эканлигини айтди. Аскар ўзининг бундан буёнги тақдирини ўзи ҳал қилиши лозим. Совет ҳокимияти у танлаб олган йўлга таъсир ўтказмайди. Ҳозир Саудия Арабистонида турган оддий аскар Эркаев афғон мухолифлари қўлида тутқунликдадир.

(ЎзТАГ—ТАСС).

Спорт

ТОШКЕНТДА ЧАҚҚОНЛАР БЕЛЛАШУВИ

ТОШКЕНТ турли хил мусобақа, ўйинларнинг марказига айланиб боряпти. Яқиндагина ногиронлар ўртасида жаҳон Кубогининг ўтказилганлиги бир қувончимизга ўн қувонч қўшди. Суюнмай бўладими ахир, Тошкентнинг «Матонат» жамоаси иккинчи бор биллур соврин эгалари бўлишди. Куни кеча яна бир ажойиб тадбир — аэробика бўйича Бутуниттифоқ «Олтин куз» мусобақасининг ўтказилиши ҳам шаҳримизнинг спорт ҳаёти жонланиб бораётганлигидан далолат бериб турибди.

Умуман, аэробика дегани нима ўзи? Кўпчилик уни ритмик гимнастика билан алмаштириб юради. Ритмик гимнастикадан фарқли ўлароқ аэробикада ҳаракатлар тез бажарилади. Аслида бу спорт тури америкача аэробика деб юритилади. Ушбу мусобақани, аниқроғи фестивални Ўзбекистон «Спорт ҳамма учун» уюшмаси уюштирди.

Тошкент фестивалида Киев, Бишкек, Белгород, Фарғона, Новосибирск, Запорожье Барнаул шаҳарларидан келган аэробикачилар ўзаро беллашдилар. СССР спорт устаси Ольга Пасичная Украина ойнаи жаҳонида аэробика машғулотларини олиб боради. У Тошкентда ҳам йиғилганларга ўз маҳоратини намойиш этди. Шу йил Одессада «Хушбичим эркак» номига сазовор бўлган запорожьелик Олег Загинаевнинг чиқиши ҳам томошабинларда яхши таассурот қолдирди. Шуниси қизиқки, Олег шўро армияси зобити. Зобитлик ишининг машаққатлари ўзингизга аён. Лекин у ҳар доим мусобақаларга вақт топади.

Ҳамма-ҳаммаси кўнгилдагидек гўё. Фақат мусобақада маҳаллий ўзбек миллатига мансуб ўғил ёки қизни учратмаганимиз кишини таажжубга солади. Қизларимизку, майли тортинишар. Йигитларчи? Соғлом бўлиш учун аэробика билан шуғулланса айбми? Хулласи калом, саволимиз бир ташкилотчиларга эмас, сизга ҳам ҳавола.

Яна бир нарса ғашимизга тегди. Мезбонлар (тошкентликлар) миллий оҳангларга мос келади, деб миллий кийимда чиқишга ҳаракат қилишди. Афсус, улар қош қўяман деб кўз чиқариб қўйишибди. Қайси бир миллат ўз миллий кийимини оёқ ости қилган? Шундай экан, ўзбек атласи ҳам бўлар, бўлмас мақсадларга хизмат қилмаслиги керак. Уни қайчилаб ярим-ёрти қилиш миллийликка кирмайди.

Мирза АБДУЛЛАЕВ.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг раёсати ва Тошкент шаҳар Кенгаши ижроия комитети «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг муҳаррири Эркин Мадиёрович Эрназаровга отаси

Мадиёр
ЭРНАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» муҳарририяти жамоаси «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг муҳаррири Эркин Мадиёрович Эрназаровга отаси

Мадиёр
ЭРНАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Муҳаррир ўринбосари С. Б. ЕҚУБОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг

ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ ТИББИЕТ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ

кафедралар бўйича бўш лавозимларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: ўзбек тили;
доцентлар: эпидемиология билан юқумли касалликлар, микробиология, психиатрия;
катта ўқитувчи: фалсафа;
ассистентлар: эпидемиология билан юқумли касалликлар, асаб касалликлари, 2-поликлиника тайёргарлиги (4), 1-поликлиника тайёргарлиги, суд тиббиёти, акушерлик ва гинекология (2), умумий жарроҳлик, 1-болалар юқумли касалликлари, болалар жарроҳлиги (травматология, ортопедия);
ўқитувчилар: ўзбек тили, ирсият билан тиббий биология (2), рус тили (2), социализм назарияси, фалсафа.

ТАНЛОВ МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Манзилгоҳимиз: 700140. Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй (156, 165, 19-автобусларнинг «ТошПМИ» бекати).

А. АБДУРАҲМОНОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКУМИ

Кўн буюмлари, пойабзални ишлаб чиқариш технологияси, иқтисоди ва планлаштириш, тикувчилик мутахассислигини иқтисодий режалаштириш бўйича

бўш ўринларга ўқитувчилар

ТАНЛОВИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА ТАНЛОВ МУДДАТЛАРИ ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги манзилга юборилсин: 700061, Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 26-уй.

Телефонлар: 33-40-89, 54-87-60.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, КИЧИК КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлигининг

МАРКАЗИЙ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

1992 йилга

АВТОМОБИЛЬ, МИНОРАЛИ, КЎПРИКЛИ КРАНЛАРНИНГ МАШИНИСТЛАРИ, ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИЛАР ВА БАРЧА ҚУРИЛИШ КАСБЛАРИГА ЎҚИТИШ УЧУН

ШАРТНОМАЛАР ТУЗИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Ўқиш ишлаб чиқаришдан ажралмаган ва ажралган ҳолда (кечки) **олиб борилади.**

ЎҚИШ УЧУН ҲАҚ ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН ЁКИ НАҚД ПУЛ БИЛАН ТЎЛАНАДИ.

Манзилимиз: 700100, Тошкент шаҳри, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 3-уй.

Телефонлар: 55-36-11, 54-92-16, 54-94-87.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҚАБУЛ ПУНКТ-ДЎКОНЛАРИГА

Д. Чейзнинг 8 томлик асарлар тўпламининг 2-ТОМИ

ҳар бир қабул пунктига

50 ТАДАН ОЛИНДИ

Китобнинг баҳоси — 13 сўм 65 тийин.

КИТОБ БИР ЙЎЛА 20 КГ. МАКУЛАТУРА ТОПШИРИЛГАНДАН КЕЙИН БЕРИЛАДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАЙЁРЛОВ КОРХОНАСИ.

Тошкент вилоят матлубот жамиятлари уюшмасининг «Шарқ ширкати» улгуржи савдо концерни шартнома асосида аҳолидан йилига 8 фоиз устама ҳақ тўлаш шарти билан эркин пул маблағларини

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бундан ташқари, жамғармачиларга ноёб молларни концерн дўконидан тижорат нархларида сотиб олишда имтиёзлар берилади.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Ленин ноҳияси, 2-Ипподром тор кўчаси, 3-уй. «Шарқ ширкати» улгуржи савдо концерни.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 91-05-28, 93-02-65.

«БИЛИМ» ЖАМИЯТИНИНГ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ТАШКИЛОТИ

21 ноябрдан бошлаб

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан халқ табиблари сизни қабул қилишиб, асаб, юрак-қон томир, ошқозон-ичак йўллари, хафақон, буйрак, жигар, гаймарит, туз йиғилиши касалликларидан, кўз тегишдан ҳоли бўлишингизга ёрдам беришади. Шифолаш даврида халқ табобатининг энг яхши усулларидан фойдаланилади.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 13-уй. «Лекторлар уйи», иккинчи қават, 24-хона.

Маълумотлар олиш учун телефон: 44-55-69.

АМАЛИЁТЧИ ЛОГОПЕДЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Билимлар уйи»да логопедлар учун ташкил этилган назарий ва амалий машғулотларда мутахассислар ёрдамида нутқ нуқсонларини бартараф этиш бўйича билимларга эга бўлиб, ўз ишингизда юксак самарадорликка эришасиз.

Дастлабки йиғилиш 19 ноябрь соат 16.00. да
Манзилгоҳимиз: Киров кўчаси, 24-уй.
Телефон: 56-55-86.

TEKNESIS

ТЕХНЕЗИС-ИНФО ЛТД

—БУ СЎЗСИЗ БАЖАРИШЛИК, СИФАТ, ТЕЗКОРЛИК ҲАМДА БУЮРТМАЧИНИНГ ҲАМИША ҲАҚ ЭКАНЛИГИГА ИШОНЧ ДЕМАКДИР.

Бизнинг ускуналаримиз ва дастурий воситаларимиз кўпгина корхоналарга жорий этилган.

Технезис корпорацияларининг Технезис-инфо 0.0.0. ташкилотига мурожаат қилсангиз, Сизга:

— яхлит ҳисоблаш тармоқлари;
— битта IBM PC XT/AT хусусий ЭҲМи негизидаги кўптерминалли тизимлари; IBM PC/XT/AT негизидаги дастурий техника комплекслари;
— мамлакатимизда ишлаб чиқарилган IBM PC/XT туридаги техника негизидаги дастурий техника комплекслари; Искра 103[1] (рангли монохром), ЕС 1841. 10, ЕС 1842, СМ 1810;
— периферия ускуналари: сканерлар, стриммерлар, лазер принтерлари;
— дастурий воситалар (иш ҳақи, УМЦ, банк амаллари ва ҳоказолар);
— ксерокслар;
— телефакслар;
— телефонлар;
— автомат жавоб берувчиларни

ЕТКАЗИБ ВА ЎРНАТИБ БЕРИШАДИ

Буюртмачининг хоҳишига кўра ТЕХНЕЗИС-ИНФО ЛТД ўрнатиб берилган техникани таъмирлаш, унга техника хизмати кўрсатиш ва дастурий воситаларни ишлаб чиқишни ўз зиммасига олиши мумкин. Дастурий воситаларни жорий этиш муддати — 1—2 ой.

ТЕХНЕЗИС-ИНФО ЛТД шартномалар тузишга кўмаклашган шахсларга миннатдорчилик билдиради ва воситачилик хизматлари учун ҳақ тўлашни назарда тутади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700077, Тошкент шаҳри, Луначарский узун кўчаси, 63-уй.

Телефонлар: 67-25-57, 67-77-06, 67-04-90.
Факс. 67-85-86.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИНИНГ КОНЦЕРТ-ГАСТРОЛЬ БИРЛАШМАСИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

29 НОЯБРЬ СОАТ 19.00, 30 НОЯБРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.00, 1 ДЕКАБРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.00 ДА

ЯНГИ ПРОГРАММА

«О—Б»

(ОБИД — БОТИР)

ТВ КЎРСАТАДИ

ТОМОШАДА ҚАТНАШАДИЛАР:

Обид АСОМОВ, Ботир МУҲАММАДХЎЖАЕВ, Соҳиб МАМАСОЛИЕВ ва бошқалар.

Чипталар соат 11.00 дан сотилади.

ЮНИТЕХ ИНТЕРНЕШНЛ

«ЮНИТЕХ ИНТЕРНЕШНЛ» СОВЕТ-ҲИНДИСТОН ҚЎШМА КОРХОНАСИ ГЕРМАНИЯНИНГ «ОПТИМА» ФИРМАСИ ИШТИРОКИДА:

19—22 НОЯБРЬ КУНЛАРИ

“Computech - 91“

КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ
КЎРГАЗМАДА:

Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари тилларининг босма ҳарфлари туширилган электрон ёзув машинкалари;
хусусий компьютерлар ва периферия қурилмалари, ташкилий техника воситалари;
лазерли акупунктура ва электропунктура соҳасидаги энг янги ишланмалар;
тиббиёт, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, молия ва банк тизимлари, ҳуқуқ-адлия, транспорт соҳасидаги ўзига хос техникавий ва дастурий воситалар;
компьютерли ипакчилик усуллари қўлланилган тикув буюмлари

НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

КЎРСАТИШ УЧУН ҚЎЙИЛГАН НАМУНАЛАРДАГИ ТЕХНИКАНИ ЕТКАЗИБ БЕРИШ БЎЙИЧА ШАРТНОМАЛАР ТУЗИЛАДИ.

Кўргазма Савдо-саноат палатаси биносида (Ленин шоҳкўчаси, 16«а» уйда) **таклифномалар бўйича 19 ноябрь куни, 20—22 ноябрь кунлари эса барча хоҳловчилар учун соат 10.00 дан 16.00 гача ўтказилади.**

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 77-56-91, 77-96-75.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ВАХТА УСУЛИДА ВА ДОИМИЙ ИШЛАШ УЧУН

ёлғиз ва оилали ғишт терувчилар, дурадгорлар, бетончилар, сувоқчи-бўёқчилар, экскаваторчилар, 4361 кранларининг кранчиларини

«РАЙАГРОПРОМСТРОЙ» ПЕРВОМАЙСК БИРЛАШМАСИГА

(Олтой ўлкасининг Новоалтайск шаҳри)

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ОЙЛИК 800 СЎМ ВА УНДАН ОШАДИ.
Ишга кирганларга уй берилади.

Маълумотлар олиш ва ишга жойлашиш юзасидан қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 64-уй, Ленин район меҳнат биржаси.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
1991 ЙИЛ 25 НОЯБРЬ СОАТ 18.00 ДА
ЖУМҲУРИЯТДА БИРИНЧИ МАРТА
Ўзбекистон ногиронлар жамиятини таништириш муносабати билан
ҲАЙРИЯ КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Кечада жумҳурият ногиронларининг муаммолари, ҳаёти, жамиятнинг вазифалари ва тараққиётининг асосий йўналишлари ёритилади.

Халқимизнинг севимли, хизмат кўрсатган санъат юлдузлари ва сўз усталари иштирокида

КАТТА КОНЦЕРТ

Чипталар Халқлар Дўстлиги саройи кассасида соат 11.00 дан сотилади.

Маълумотлар учун телефонлар: 45-92-11, 41-74-59, 67-35-80.

Ҳайрия жамғармалари учун Ўзбекистон ногиронлар жамиятининг ҳисоб счёти: № 609632 Ўзбекистон Республикасининг Давлат банки, коди 172682403.

ТОШИЛИНЧ ЭЪЛОНЛАР ХИЗМАТИ

ОТА-ОНАЛАР ЭЪТИБОРИГА!

Яқинда сизнинг кичкинтойингиз ўқувчи бўлади. Ҳадемай шаҳар мактаб ўқувчиларининг саройида юксак малакали иқтидорли ўқитувчилар болаларни янги услубдаги мактабларга тайёрлайдиган клублар очилади.

Болангизнинг фикрлаш қобилиятини ўстиришда, моделлаштириш, конструкторлик ишига ўргатишда ва инглиз тилида мукаммал сабоқ олишида тажрибали муаллимлар доим хизматда бўлишади.

Клубдаги машғулотлар давлат тили, яъни ўзбек тилида болаларнинг ёш руҳиятини ҳисобга олган ҳолда, ўйин тарзида алоҳида тузилган дастур асосида ўтказилади.

Сизларни 23, 30 ноябрь кунлари эрталаб соат 10 да кутамиз.

Манзилгоҳимиз: Пушкин кўчаси, 69-уй. Метронинг Ҳамид Олимжон станцияси, 5, 17, 4, 18-троллейбуслар ва 24, 101, 17-автобусларда борсангиз «Дархон» бекатида тушасиз.

ҲАР ХИЛ

Ўзбек миллий тўйларига «Бахт» дастаси хизмат кўрсатади. Телефон: 96-55-81.

* * *

Тажрибали муаллим, физика-математика фанлари номзоди 6 ой мобайнида абитуриентларни хоҳлаган олий ўқув юртига математика бўйича тайёрлайди. 42-29-18 телефони орқали соат 21.00 дан сўнг мурожаат қилишингиз мумкин.

* * *

Шу йил 10 октябрда отчопар (ипподром) бозоридан сариқ рангли чармдан тикилган, 43,5 размерли, Чехословакияда ишланган иккаласи ўнг оёқники бўлган туфлини сотиб олган кишидан 48-37-74 телефонига қўнғироқ қилишини сўраймиз.

СОТИЛАДИ

Сергели районидаги Спутник массивидан 11 километр нарида жойлашган янги қурилган «Ветеран — 2» дала ҳовлиси (кўча ва уйдан сув ўтган, мевали боғи бор, хоналарда печка мавжуд) ва ТТЗ-2 даҳасидаги сотиб олинган 2 хонали барча қулайликларга эга кооператив уй (6-қаватда жойлашган) сотилади. Соат 17.00 дан кейин 65-73-04 телефонига қўнғироқ қилинг.

УЙ-ЖОЙ АЛМАШТИРИЛАДИ

МАҲАЛЛИЙ

Бешқайрағоч даҳасида жойлашган 1-қаватдаги 3 хонали уй ҳалқа йўли ўтган райондаги 3 хонали бошқа уйларга алмаштирилади. Телефонлар: 47-93-66 ёки 76-89-15.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» муҳарририяти жамоаси рўзнома ходими А. Ш. Тошкенбоевага акаси

Камолиддин
ТОШКЕНБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар «Сувсоз» тресты ва Сувўтказгич тармоқлари бошқармаси раҳбарияти, жамоа ташкилотлари электромонтёр Ж. Усмоновга рафиқаси

Роза Андреевна
УСМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси журналистлар уюшмаси жамоаси нашрлар бўлими муҳаррири Д. А. Қосимхўжаевага онаси

ҚОСИМХЎЖАЕВА
ОЛТИНОЙ
ИБРОҲИМ қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕАТР

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/XI да — Фигаронинг тўйи, 20/XI да — Бўрон, 21/XI да — Зебуннисо, 22/XI да — Тўмарис, 23/XI да — Чио-Чио-Сан, 24/XI да — Севилья сартароши (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/XI да — Жонимни ол, жонгинам, 20/XI да — Алишер Навоий, 21/XI да — Тақдир эшиги, 22/XI да — Жар (18.00), 23/XI да — Унсиз фарёд, 24/XI да — Афандининг беш хотини (18.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 18/XI да — Севги нидоси, 20/XI да — Ака-ука совчилар, 21/XI да — Куёвлар конкурси, 22/XI да — Аҳмоқлар чайқови, 23/XI да — Куёвлар конкурси, 24/XI да — Гул ва Навруз.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/XI да — Паранжи сирлари (18.30), 20/XI да — Гўзаллар ва миршаблар (18.30), 21/XI да — Қопқон (18.30), 23/XI да — Алдагани хотин яхши (18.30), 24/XI да — Кулги ва қўшиқ кечаси (18.30).

КИНО

18 НОЯБРЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройида — «ҚАСОС ЎТИ» (17.00, 20.00, ўзбек тилида). **«МЕНГА ИШОН, СЕВГИМ»** (19.00, кичик зал).

Тошсовет — «ОКЕАН» (18.30, 21.00).

Ешлик — «КАТАЛА» (жуфт соатларда).

Дўстлик — «КАТАЛА» (ҳар соатда).

Лисунов номли — «НЬЮ-ЙОРК, ЭРТА СОАТ 4.00» (жуфт соатларда).

Москва — «ЭРАМИЗДАН МИЛЛИОН ЙИЛ ИЛГАРИ» (тоқ соатларда, 20.40).

Фурқат — «ЧЕКИНМА, ТАСЛИМ БЎЛМА!» (тоқ соатларда, 20.45).

19 НОЯБРЬ

Алишер Навоий номли Санъат саройида — «ҚАСОС ЎТИ» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00, ўзбек тилида). **«МЕНГА ИШОН, СЕВГИМ»** (10.00, 13.00, 16.00, 19.00 кичик зал).

Тошсовет — «ОКЕАН» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00).

Ешлик — «КАТАЛА» (жуфт соатларда).

Дўстлик — «КАТАЛА» (ҳар соатда).

Лисунов номли — «НЬЮ-ЙОРК, ЭРТА СОАТ 4.00» (жуфт соатларда).

Москва — «ЭРАМИЗДАН МИЛЛИОН ЙИЛ ИЛГАРИ» (тоқ соатларда, 20.40).

Фурқат — «ЧЕКИНМА, ТАСЛИМ БЎЛМА!» (тоқ соатларда, 20.45).

Тошкент шаҳар ижроия комитети Ободонлаштириш бош бошқармаси жамоаси бошқарма бошлиғининг ўринбосари Г. Д. Рустамовга отаси

Дониёр Омонович
РУСТАМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзгўштсутсаноати» ишлаб чиқариш бирлашмаси бирлашма гўшт саноати бўлимининг бошлиғи М. Р. Муталовага укаси

Абдушукур Раҳимович
МУТАЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат чет тиллар педагогика олий билимгоҳининг меҳнат жамоаси билимгоҳ кутубхонасининг катта кутубхоначиси Т. Баянбоевага қизи

ДИНАШнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Ҳамма эълонлар ва тижорат хабарларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг эълонлар бўлими тайёрлаган. Маълумотлар ва эътирозлар учун телефон: 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41

78.478 нусхада чоп этилади. Нашр кўрсаткичи 64690. Буюртма 6283. Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 11.20 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10